

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

до навчальної дисципліни

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО

підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти магістр

спеціальності 013 Початкова освіта
спеціалізації «Англійська мова»

Слов'янськ – 2016 р.

ЗМІСТ
навчально-методичних матеріалів
до навчальної дисципліни
«Лінгвокраїнознавство»
підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр
спеціальності 013 Початкова освіта
спеціалізації «Англійська мова»

1. Навчальна програма навчальної дисципліни.
2. Інструктивно-методичні матеріали до практичних (семінарських, лабораторних) занять із навчальної дисципліни.
3. Дидактичне забезпечення самостійної роботи здобувачів.
4. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів.

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО

**підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти магістр**

спеціальності 013 Початкова освіта

спеціалізації «Англійська мова»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДВНЗ “ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”

УКЛАДАЧ:

Бескорса О. С. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет”.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Радзієвська О. В. – доцент кафедри іноземних мов ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет”, кандидат педагогічних наук;

Помирча С. В. – доцент кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат філологічних наук.

Рекомендовано до впровадження
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“17” лютого 2016 р.
протокол № 2

Перший проректор _____ Набока О. Г.

ВСТУП

Навчальна програма вивчення дисципліни «Лінгвокраїнознавство» складена відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 013 Початкова освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є знання про країну, мова якої вивчається, відомості історичного, географічного, економічного, культурного і соціологічного характеру як невід'ємної складової соціолінгвістичної та соціокультурної компетентності майбутнього вчителя початкових класів. Під соціокультурною компетентністю розуміють систему уявлень про основні національні традиції, звичаї та реалії країни, мова якої вивчається, а також систему вмінь та навичок адекватно поводитися, спираючись на ці знання.

Міждисциплінарні зв'язки: успішне оволодіння курсом лінгвокраїнознавства англomовних країн є можливим завдяки знанням студентів з фонетики та граматики англійської мови і вмінням, здобутим під час вивчення курсу практики усного та писемного мовлення (англійська мова).

Програма навчальної дисципліни містить такі змістові модулі:

1. Об'єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії (The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland).
2. Англomовні країни – США, Канада, Австралія, Нова Зеландія (English-speaking Countries – the USA, Canada, Australia, New Zealand).

1. Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство» є формування в студентів лінгвістичної, комунікативної та лінгвокраїнознавчої компетентності з метою підготовки до подальшої практичної діяльності та

подальший розвиток мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетентності студентів та формування мовленнєвих умінь і стратегій у різних видах мовленнєвої діяльності.

Практична мета навчання полягає в оволодінні знаннями про природні умови та ресурси країн, що вивчаються, особливості їх населення, найважливіші етапи історичного розвитку та ознаки політичних систем, особливості та рівень економічного розвитку країн, напрями зовнішньої політики країн, їхню участь у міжнародних відносинах та організаціях, культурні особливості, у вдосконаленні уміння студентів спілкуватися англійською мовою в усній та писемній формах.

Освітня і розвивальна мета передбачає розвиток країнознавчих знань, умінь та навичок студентів про культуру та традиції англійських країн, подальший розвиток у студентів умінь і навичок самостійної діяльності з оволодіння англійською мовою, формування умінь проектної роботи, розвиток логіки, розширення кругозору, формування наукового типу мислення.

Досягнення професійної мети передбачає подальший розвиток професійної компетентності здобувачів на основі процесу набуття знань та вдосконалення умінь і навичок.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Лінгвокраїнознавство» є:

- ознайомити студентів з історичними та соціально-культурними аспектами розвитку Об'єднаного Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, а також Сполучених Штатів Америки;
- ознайомити студентів з екстралінгвістичними явищами, які мають вплив на розвиток англійської мови;
- сформуванню у студентів навички аналітичного мислення, що сприятиме висловлюванню власної думки про ті чи інші події, що відбуваються у країні, мова якої вивчається.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

– англомовна комунікативна – здатність спілкуватися англійською мовою в межах сфер, тем і ситуацій, використовуючи відповідний мовний і мовленнєвий матеріал;

– лінгвістична (мовна) – володіння мовними знаннями (фонетичними, лексичними, граматичними, орфографічними) і навичками оперування цими знаннями в мовленні;

– соціокультурна – володіння певним мінімумом фонових знань (сукупність відомостей про соціокультурні особливості народів англомовних країн та про стандарти комунікативної поведінки, прийняті в цих культурних спільнотах);

– соціолінгвістична – здатність використовувати мовні засоби (лінгвістичні маркери соціальних стосунків, правила ввічливості, особливості реєстрів мовлення, діалект та акцент) відповідно до ситуації спілкування;

спеціальні:

– лінгвокраїнознавча – знання фахової термінологічної лексики, а також навички роботи з матеріалом (самостійно аналізувати тексти, базуючись на лінгвокраїнознавчих знаннях та реаліях, набутих у результаті вивчення курсу; читати та адекватно перекладати тексти, що містять поширені країнознавчі реалії; висловлювати власну думку про ті чи інші події, що відбуваються у країні, мова якої вивчається);

– екстралінгвістична – декларативні знання про світ англомовних країн взагалі й обізнаність із конкретними темами – відомості історичного, географічного, економічного, культурного і соціологічного характеру рідної та іноземної мови;

– компенсаторна (стратегічна) – здатність обирати ефективні стратегії для вирішення комунікативних завдань, оволодіння адекватними засобами

підтримання комунікації в разі браку мовних знань та мовленнєвого або життєвого досвіду спілкування.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 120 годин / 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Об'єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії

Вступ до лінгвокраїнознавства. Географічне положення Об'єданого Королівства Великої Британії та Ірландії. Загальна характеристика Об'єданого Королівства Великобританії та Північної Ірландії. Погода, клімат, природні ресурси, топографічні особливості, водні басейни, географічні екстрими.

Історія Об'єданого Королівства Великої Британії та Ірландії від прадавніх часів до сьогодення.

Національні символи Великобританії. Англійський національний характер. Національна символіка, геральдика. Святі покровителі Англії, Шотландії, Уельсу, Північної Ірландії. Прапори. Гімн Великої Британії. Формування нації. Національні стереотипи. Відображення національного характеру у мові. Релігія та її роль у житті нації. Церква та держава. Основні конфесії та їх особливості та структура: англіканська, шотландська, римсько-католицька. Релігійний плюралізм. Спосіб життя населення. Національні меншини. Житло. Одяг. їжа та напої. Видатні люди.

Засоби масової інформації у Об'єданому Королівстві Великої Британії та Ірландії. Основні види засобів масової інформації країни. Загальна характеристика телебачення, преси та радіо як основних засобів масової інформації. Популярні британські телевізійні канали. Історія ВВС. Типи газет у Великій Британії та їхнє наповнення.

Система освіти у Великій Британії. Дошкільна та початкова освіта. Середня освіта у Великій Британії. Вища освіта. Найстаріші вищі навчальні заклади та їхня історія. Оксфорд та Кембридж.

Сім'я як основа британського суспільства. Свята та традиції Великої Британії. Структура сучасної сім'ї. Проблеми сучасної сім'ї. Офіційні та неофіційні свята. Релігійні свята. Національно-культурні традиції країни. Мистецтво. Живопис. Музика і фольклор. Життя молоді. Молодіжні організації. Спорт та дозвілля.

Змістовий модуль 2

Англомовні країни – США, Канада, Австралія, Нова Зеландія

Географічне положення. Склад території. Федеративний державний устрій. Володіння США. Природні умови та ресурси: рельєф (основні гори та рівнини); розміщення основних корисних копалин; кліматичні умови; внутрішні води: головні річкові системи; озера; ґрунти; рослинний і тваринний світ; природні ландшафти. Екологічні проблеми. Охорона природи та раціональне використання природних ресурсів. Національні символи. Основні історичні події. Управління. Видатні люди. Традиції, свята, манери.

Канада. Географічне положення. Склад території. Федеративний державний устрій. Природні умови та ресурси. Рельєф (основні гори та рівнини). Розміщення основних корисних копалин. Клімат. Внутрішні води: головні річкові системи; озера. Ґрунти, рослинний і тваринний світ. Природні ландшафти. Екологічні проблеми. Охорона природи. Національні символи. Основні історичні події. Управління. Видатні люди. Традиції, свята, манери.

Австралія. Географічне положення. Склад території. Сучасне геополітичне положення Австралійського Союзу. Володіння Австралії. Федеративний державний устрій – штати; дві території. Природні умови та ресурси: рельєф, основні форми поверхні; корисні копалини – основні види та розміщення; кліматичні умови; внутрішні води. Національні символи. Основні

історичні події. Управління. Видатні люди. Релігії. Спосіб життя населення. Традиції, свята, манери.

Нова Зеландія. Географічне положення. Національні символи. Основні історичні події. Видатні люди. Традиції, свята, манери.

3. Рекомендована література

1. Arthur Getis. The United States and Canada: The Land and the People / Arthur Getis and Judith Getis. – NY : Harper Collins, 2003.
1. Boloban M. The English language calendar time lexicon in the context of the cultural development of Great Britain / Maryna Boloban. – Kyiv, 2010. – 41 p.
2. Clack, George. Portrait of the USA. Washington DC: USIA: 1997. – 96 p.
2. Falk, Randee. Spotlight on the USA / Randee Falk. – Oxford : University Press, 1993. – 172 p.
3. Golovnia A. Diversity Makes One : A Reader in American studies / A. Golovnia, S. Shurma. – K. : Lenvit, 2011. – 342 p.
4. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Addison-Wesley Longman, 1992. – 1528p.
5. O’Driscoll, James. Britain. The Country and Its People: an Introduction for Learners of English. – Oxford : University Press, 2003. – 225 p.
3. Pismennaja, O. A. Windows on the English-Speaking World: History, Geography, Social Aspects and Linguistic Situation. Окна в англоязычный мир: Конспекты, словарики, вопросы / O. A. Pismennaja. – Київ : Логос, 2004. – 544 с.
6. Архелюк В. В. Canada, Australia, New Zealand : навч. посіб. / В. В. Архелюк. – Чернівці : Рута, 2003. – 78 с.
4. Вигран О. Ф. Знайомтеся: Великобританія: підручник для 10 кл. спец. середніх загальноосвітніх шкіл з поглибленим вивченням англ. мови / О. Ф. Вигран. – К. : Форум, 2001. – 304 с.
7. Вовченко Н. Ф. Across Great Britain : навч. посібник з курсу «Країнознавство» / Н. Ф. Вовченко. – К. : Знання, 2004. – 222 с.

8. Гапонів А. Б. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів / А. Б. Гапонів, М. О. Возна. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. – 464 с.
5. Дубенко О. Ю. Spotlight on the USA / О.Ю. Дубенко. – Київ : Правда Ярославичів, 1998. – 280 с.
9. Жилко Н. М. Great Britain: навч. посібник до курсу «Країнознавство» / Н. М. Жилко. – Ніжин, 2001. – 176 с.
10. Карпенко О. В. Focus on Great Britain. English Student's Book / О. В. Карпенко. – Х. : Веста, 2004. – 96 с.
11. Козикс Д. Д. Страноведение. Великобритания / Д.Д. Козикс. – Минск : Лексис, 2005. – 224 с.
12. Коцаренко Є. В. The United Kingdom in words: підруч. з лінгвокраїнознавства Сполученого Королівства / Є. В. Коцаренко. – Донецьк : Вид-во Донец. нац. ун-ту, 2011. – 279 с.
13. Кучай Т. П. A Guide to English Language (country study aspect): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., учителів шкіл, учнів / Тетяна Кучай. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2011. – 220 с.
14. Леонович О. А. Страноведение Великобритании / О. А. Леонович. – М. : Высшая школа, 2004. – 247с.
6. Мовчан С. П. Велика Британія: географія, історія, культура: навч. посіб. / Степан Петрович Мовчан, Геннадій Миколайович Кипаренко. – Л. : ПАІС, 2012. – 494 с.
15. Рум А. Великобритания: Лингвострановедческий словарь: около 10000 словарных ст. / А. Р. Рум. – М. : Русский язык, 2000. – 560 с.
16. Снігур Л. А. Country Studies. The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland: метод. рекомендації / Л. А. Снігур. – Миколаїв : Український держ. морський технічний ун-т ім. адмірала Макарова, 2004. – 39 с.

Електронні ресурси

1. http://news.bbc.co.uk/2/hi/country_profiles/default.stm

2. http://www.nationsonline.org/oneworld/united_kingdom.htm
3. <http://www.topuniversities.com/where-to-study/europe/united-kingdom/guide>
4. <http://www.rhs.simi.k12.ca.us/countrystudy>
5. <http://www.earthcalendar.net/index.php>
6. <http://countrystudies.us/>
7. <http://www.britishcouncil.org/>

4. Форма підсумкового контролю результатів навчання – екзамен (2 семестр)

5. Засоби діагностики результатів навчання –

усні опитування на практичних заняттях – індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; перевірка практичних завдань на семінарах – модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, написання творів, есе; перевірка результатів виконання індивідуальних завдань.

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Кафедра теорії і практики початкової освіти

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
до навчальної дисципліни
ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО
підготовки здобувачів ступеня вищої
освіти магістр
спеціальності 013 Початкова освіта
спеціалізації «Англійська мова»

Укладач:

кандидат педагогічних наук,
старший викладач
Бескорса О.С.

Слов'янськ – 2016 р.

Змістовий модуль 1. “The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland” («Об'єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії»).

Тема заняття 1: Вступ до лінгвокраїнознавства. Об'єднане Королівства Великої Британії та Ірландії (загальні відомості та географічне положення).

Мета вивчення: ознайомити студентів з метою та завданням курсу «Лінгвокраїнознавство», з головними географічними фактами, формувати певний мінімум фонових країнознавчих знань; зміцнювати національну свідомість студентів у ході організації англомовної мовленнєвої взаємодії за принципом діалогу культур.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство», підручники та посібники з лінгвокраїнознавства англомовних країн, комп'ютер або CD (DVD) плеєр, презентації PowerPoint.

План заняття:

1. Цілі та завдання курсу «Лінгвокраїнознавство».
2. Безеквівалентна лексика: національні реалії (реалії-антропоніми, етнографічні реалії, реалії культури та освіти, реалії-топоніми), фонові лексика, конотативна лексика, фразеологізми.
3. Способи передачі безеквівалентної лексики. Лінгвокраїнознавчі коментарі.
4. Fundamental facts about Great Britain.
5. Geographical position of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.
6. Climate and weather of the country.

Література:

1. Артемов В.И. American and British studies. The USA and American people today / В.И. Артемов. – Минск : Современные знания, 2009. – 120 с.
2. Калініна Л.В. Across Cultures: Great Britain – Ukraine: лінгвокраїнознавчий комплекс / Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич. – Харків : «Світ дитинства», 2007. – 140с.

3. Скляренко Н.К. English Through Communication / Н.К. Скляренко. – Київ : Освіта, 2006. – 317 с.
4. Bladon, Rachel. England (pre-intermediate) / Rachel Bladon. – MM Cultural Readers, 2013. – 95 pages.
5. Gardiner V. The changing geography of the United Kingdom / V. Gardiner, H. Matthews. – London and New York: Routledge Taylor & Francis Group, 1999. – 528 p.
6. O'Driscoll, James. Britain for Learners of English: Student's Book Oxford / James O'Driscoll, 2009. – 224 pages.
7. Rainer, Jakob. Country-studies of Great Britain / Jakob Rainer, – Stark, 2014. – 125 с.
8. Salling A. United Kingdom – Tradition and Change / A. Salling. – Disterweg, 2012. – 63 p.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Обрати статтю з англійських періодичних видань, перекласти та здійснити аналіз безеквівалентних лексичних одиниць.

Визначити до якої групи належать ЛО: club, happy hour, Lady, mini-cab, tea, cricket, Nelson's Column, NHS (National Health Service), the tube, Constitutional monarchy, Mills & Boon, the Tate Gallery, the Voice of America, ABC, CBS, BBC, the Royal Albert Hall, fringe and pub theatres, The Globe, tuition fee, PhD, Interracial marriage, Baby boom generation, The Democrats.

2. Discuss the following questions:

- Bearing in mind its climate and general character, which part of Britain would you choose to live in? Why? Is this the same part that you would like to visit for a holiday? Why (not?)
- Is Dublin or Belfast the capital of Northern Ireland?
- How does Southern England differ from Northern England?
- Which mountains run up the middle of northern England?
- Why is the county in Southern England known as “the garden of England”?

- What is Britain's second largest city? Call the area where it's situated.
  - What are Scotland's two major cities?
  - What is the capital of Wales?
3. Find a map of the UK or check the locations of major UK cities and famous places.
4. Prepare a poster with a description of ten places in the UK.
5. Explain the essence and geographical associations and facts:
- the physical geography;
  - an earth tremor;
  - a wet, foggy land;
  - the amount of rain;
  - the changeability of Britain's weather;
  - love of the countryside;
  - the word 'smog';
  - the Lake District;
  - the highlands;
  - the Giant's Causeway.
6. Translate into English.

Між кліматичними умовами Великої Британії та північно-західної частини Європейського континенту є певна схожість. Панує думка, що в Об'єднаному Королівстві постійно йде дощ. Хоча, насправді, це не так. Погода у Великій Британії дуже мінлива, ніколи не можна бути впевненим, що дощу сьогодні не буде. Однак кількість опадів не перевищує показників більшості європейських міст.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. Do you know why it would be wise to take an umbrella with you on a visit to Britain?
2. Can you think of a number of reasons why England is not predominantly a farming country?
3. What do you know about the climate and weather of Britain?

Тема заняття 2: Історія Об'єднаного Королівства Великої Британії та Ірландії від прадавніх часів до сьогодення.

Мета вивчення: ознайомити студентів з головними фактами історії Великої Британії, формувати певний мінімум фонових країнознавчих знань; зміцнювати національну свідомість студентів у ході організації англomовної мовленнєвої взаємодії за принципом діалогу культур.

Обсяг навчального часу: 2 години.

Обладнання: робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство», підручники та посібники з лінгвокраїнознавства англomовних країн, комп'ютер або CD (DVD) плеєр, презентації PowerPoint.

План заняття:

1. The Duchy of Normandy.
2. The Normans in England.
3. The Normans in Scotland, Ireland and Wales.
4. The House of Wessex.
5. The House of Normandy.
6. The Normans Culture.
7. The War of the Roses.
8. Henry VIII reign.
9. Elizabeth I reign.
10. King James I of England.
11. The reign of Charles I. The Struggle between the Crown and the Parliament.
12. English Bill of Rights 1689.
13. The First Prime-Minister of Great Britain. Sir Robert Walpole.

Література:

1. Артемов В.И. American and British studies. The USA and American people today / В.И. Артемов. – Минск : Современные знания, 2009. – 120 с.

2. Калініна Л.В. Across Cultures: Great Britain – Ukraine: лінгвокраїнознавчий комплекс / Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич. – Харків : «Світ дитинства», 2007. – 140с.
3. Скляренко Н.К. English Through Communication / Н.К. Скляренко. – Київ : Освіта, 2006. – 317 с.
4. Bladon, Rachel. England (pre-intermediate) / Rachel Bladon. – MM Cultural Readers, 2013. – 95 pages.
5. Gardiner V. The changing geography of the United Kingdom / V. Gardiner, H. Matthews. – London and New York: Routledge Taylor & Francis Group, 1999. – 528 p.
6. O'Driscoll, James. Britain for Learners of English: Student's Book Oxford / James O'Driscoll, 2009. – 224 pages.
7. Rainer, Jakob. Country-studies of Great Britain / Jakob Rainer, – Stark, 2014. – 125 с.
8. Salling A. United Kingdom – Tradition and Change / A. Salling. – Disterweg, 2012. – 63 p.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Prepare the presentation Power Point: 1. The Industrial Revolution. 2. The British Parliament. 3. The Victorian Age. 4. Political Reforms. 5. Economical Reforms. 6. World War II.
2. Discuss the following questions:
  - What is the official name of the UK?
  - What happened in 1800?
  - Who were the ancestors of the four nations? Were they different racially? Where was this difference reflected?
  - What is the difference between England and Britain?

- What does the dominance of England mean?

3. Choose the correct word(s) to complete each sentence.

- The normal adjective, when talking about something to do with the UK, is British / English.
- England is only one of the four nations of the British Isles / Countries.
- Today the differences between the four nations have blurred / disappeared.
- The political unification of Britain was / was not achieved by mutual agreement.
- These people support / don't support the country of their parents or grandparents rather than England in sporting contests.

4. Translate into English paying attention to the realias:

Британці – народ загартований, вони успішно протистоять усім окупантам, починаючи з Вільгельма Завойовника, і ті «катування», до яких їх постійно піддають єврократи з «континенту» – це суцї дрібниці. Зовсім інша річ – тунель під «Протокою». Ці 22 милі водного простору між Дувром і Кале мали величезне психологічне значення для британців.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. What monuments of pre-Roman England can you name?
2. What imprint did the Roman Empire leave on England and what physical evidence of its occupation can still be found?
3. What were the most ancient tribes on English territory and who were the invaders after the Romans?
4. What important event marking a new era happened in the 11th century?
5. When did the shift from the feudal system to democracy in England begin?
6. What was the role of castles in English history and what are some of the most famous of them?
7. Who are the most famous monarchs of the Tudor dynasty and what are they famous for?
8. What were the reasons for the Civil War of 1642 in England?

Тема заняття 3: Спосіб життя населення. Сім'я як основа британського суспільства.

Мета вивчення: ознайомити студентів з ключовими цінностями сімейних стосунків у Великій Британії; формувати у студентів уявлення щодо етнічних та моральних норм поведінки, характерних для англomовного суспільства.

Обсяг навчального часу: 2 години.

Обладнання: робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство», підручники та посібники з лінгвокраїнознавства англomовних країн, комп'ютер або CD (DVD) плеєр, презентації PowerPoint.

План заняття:

1. Family Values Defined.
2. Basic British Family Values.
3. British Traditional Household.
4. British Royal Family and the First Couple as a Symbol of National Values and Identity.
5. Modern Family Life. Non-traditional Families.
6. Traditions of Dating and a Wedding Ceremony.

Література:

1. Артемов В.И. American and British studies. The USA and American people today / В.И. Артемов. – Минск : Современные знания, 2009. – 120 с.
2. Калініна Л.В. Across Cultures: Great Britain – Ukraine: лінгвокраїнознавчий комплекс / Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич. – Харків : «Світ дитинства», 2007. – 140с.
3. Скляренко Н.К. English Through Communication / Н.К. Скляренко. – Київ : Освіта, 2006. – 317 с.
4. Bladon, Rachel. England (pre-intermediate) / Rachel Bladon. – MM Cultural Readers, 2013. – 95 pages.

5. Gardiner V. The changing geography of the United Kingdom / V. Gardiner, H. Matthews. – London and New York: Routledge Taylor & Francis Group, 1999. – 528 p.
6. O'Driscoll, James. Britain for Learners of English: Student's Book Oxford / James O'Driscoll, 2009. – 224 pages.
7. Rainer, Jakob. Country-studies of Great Britain / Jakob Rainer, – Stark, 2014. – 125 c.
8. Salling A. United Kingdom – Tradition and Change / A. Salling. – Disterweg, 2012. – 63 p.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Choose the most suitable word or phrase to complete the sentences.

1. Mrs. Jones had _____ .
a) a trio   b) a treble   c) triplets
2. Mrs. Vine had had _____ the week before.
a) quarts   b) quads   c) a quartet
3. Twins often seem to _____ a generation.
a) hop   b) skip   c) jump
4. There was a case of _____ twins in our town recently.
a) Japanese   b) Chinese   c) Siamese
5. There's a _____ of twins in our family – on my father's _____ .
a) story   b) geography   c) history   d) tree   e) side   f) line
6. I was _____ child, though.
a) an only   b) a missing   c) a single
7. He said to me, "Look, I know you're not my own _____, but let's be friends".
a) flesh and blood   b) blood and guts   c) skin and bones
8. Not many of my own _____ relatives are still alive.
a) blood   b) skin   c) heart

9. I was left \$50 and a cat by _____ relative; I believe it was a _____ cousin – or perhaps it was a _____-aunt.

- a) distant   b) an unclear   c) a long-distance   d) double
 e) second   f) dual   g) grand   h) great   i) large

10. Peter is an orphan: he was _____ at the age of two.

- a) adjusted   b) adapted   c) adopted

11. Paul comes from a broken home; he has lived with a number of _____ parents.

- a) loan   b) foster   c) second-hand

12. Mary was from a single-parent family; now she's looked after by her _____.

- a) keeper   b) warden   c) guardian

13. I'm off to have Sunday lunch with my _____ now.

- a) outlaws   b) by-laws   c) in-laws

2. Answer the following questions:

- What do you know about extended and nuclear families?
- What basic American and British Family Values can you name?
- Why do British people respect the British Royal Family? Has this attitude changed through times?

3. Project work:

Make a presentation about British wedding traditions.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. What do you know about extended and nuclear families?
2. What basic British Family Values can you name?
3. Why do British people respect the British Royal Family? Has this attitude changed through times?
4. What do you know about the British Royal Family? Is it still a Symbol of British national values and identity?
5. What do you know about the British traditional household?

Тема заняття 4: Засоби масової інформації у Об'єднаному Королівстві Великої Британії та Ірландії.

Мета вивчення: ознайомити студентів з ключовими поняттями англомовного медійного простору, формувати певний мінімум фонових країнознавчих знань; навчити студентів усвідомлювати сучасні відмінності англомовного світу в сфері комунікації.

Обсяг навчального часу: 2 години.

Обладнання: робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство», підручники та посібники з лінгвокраїнознавства англомовних країн, комп'ютер або CD (DVD) плеєр, презентації PowerPoint.

План заняття:

1. The Media Power.
2. Quality and Popular Press. National Newspapers and Magazines.
3. Television and Radio. Popular Channels and Programs.
4. Postal and E-mail Communication.
5. Communication Styles.

Література:

1. Артемов В.И. American and British studies. The USA and American people today / В.И. Артемов. – Минск : Современные знания, 2009. – 120 с.
2. Калініна Л.В. Across Cultures: Great Britain – Ukraine: лінгвокраїнознавчий комплекс / Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич. – Харків : «Світ дитинства», 2007. – 140с.
3. Складенко Н.К. English Through Communication / Н.К. Складенко. – Київ : Освіта, 2006. – 317 с.
4. Bladon, Rachel. England (pre-intermediate) / Rachel Bladon. – MM Cultural Readers, 2013. – 95 pages.
5. Gardiner V. The changing geography of the United Kingdom / V. Gardiner, H. Matthews. – London and New York: Routledge Taylor & Francis Group, 1999. – 528 p.

6. O'Driscoll, James. Britain for Learners of English: Student's Book Oxford / James O'Driscoll, 2009. – 224 pages.
7. Rainer, Jakob. Country-studies of Great Britain / Jakob Rainer, – Stark, 2014. –125 с.
8. Salling A. United Kingdom – Tradition and Change / A. Salling. – Disterweg, 2012. – 63 p.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Explain the followin points:

- a) Compare your TV watching habits with that of the average person in Britain. Are they the same or different?
- b) Should the media publish information gained secretly from politicians? To what extend should the press be free?

2. Put each of the following words or phrases in its correct place in the passage below.

viewers   subjective   mass media   quiz shows   indoctrinate
channels   objective   soap operas   commercials   switch

(a) _____ is a phrase often used to describe ways of giving information and entertainment to very large numbers of people. It includes newspapers, advertising and radio and, of course, television. In most countries people can (b) _____ to any of three or four different (c) _____. Do television programmes influence our minds? Do they (d) _____ us? Is the news completely (e) _____ (neutral) or is it (f) _____ (considered from one particular point of view)? Don't the (g) _____ for alcohol, food and other goods condition our minds? Even the (h) _____ week after week telling the story of one family or group of people sometimes make us want to copy the life-style we see on the screen. Also (i) _____ which give people big prizes for answering simple questions can make us greedy. Some programmes are watched by tens of millions of (j) _____.

3. Explain the difference between the following:

- a) viewers and listeners;
- b) mass circulation and small circulation;
- c) editor, reporter and critic.

4. Match the media job on the left with its definition on the right.

1 make-up artist	a) writes a regular article in a newspaper or magazine
2 foreign correspondent	b) shoots films
3 sub-editor	c) writes reviews
4 publisher	d) is responsible for the production and sale of a book
5 continuity person	e) reports on events in other countries
6 columnist	f) lays out and adds headlines to newspaper pages
7 camera operator	g) makes up the faces of people who are to appear
8 critic	h) on TV
	i) ensures scenes in a film connect smoothly

5. Match two words to make a common collocation.

affairs   cassette   chat   colour   control   current   dish   forecast   news
 newspaper   opera   remote   report   satellite   show   soap   supplement   tabloid
 video   weather

- 6. Speak about: What is your attitude to violence on TV? Does it influence people and how it should be controlled?
- 7. Choose any newspaper (it could be in your own language if you can't find an English one) and complete the following sentences.

- 1. The main story today is about _____.
- 2. The editorial is about _____.

3. There are readers' letters on page_____ and they deal with the following topics: _____ .
4. The most interesting feature is about _____ .
5. There is some scandal on page_____, a crossword on page_____, a cartoon on page _____ and some small ads on page_____ .
6. The most interesting business story is about _____ and the largest sports article is about_____.
7. The most striking photograph shows_____.
8. There are advertisements for_____ and _____ .
9. An article about_____ on page_____ made me feel_____ .

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. What national British newspapers do you know? What are their characteristics?
2. What is the difference between the “popular” and “quality” press?
3. Describe magazines that you know which are similar to “Just Seventeen”, “Smash Hits”, “TV HITS”?
4. What kind of information does the BBC provide the listeners with?
5. In your opinion, should the media represent the “national” or the “public” interest?

Тема заняття 5: Система освіти у Великій Британії.

Мета вивчення: ознайомити студентів з ключовими поняттями британської освітньої системи та сприяти їх реалізації у мовленні студентів; формувати вміння здійснювати порівняльний аналіз.

Обсяг навчального часу: 2 години

Обладнання: робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство», підручники та посібники з лінгвокраїнознавства англomовних країн, комп'ютер або CD (DVD) плеєр, презентації PowerPoint.

План заняття:

1. What is education? Attitude to Education in the USA and in Great Britain.
2. Stages of Education: Primary and Secondary, Further and Higher Education

3. School Life.
4. Grades and Points.
5. Entering a University or College. Students' Life.
6. Degrees and Certificates.
7. Post-Graduate Education.

Література:

1. Артемов В.И. American and British studies. The USA and American people today / В.И. Артемов. – Минск : Современные знания, 2009. – 120 с.
2. Калініна Л.В. Across Cultures: Great Britain – Ukraine: лінгвокраїнознавчий комплекс / Л.В. Калініна, І.В. Самойлюкевич. – Харків : «Світ дитинства», 2007. – 140с.
3. Скляренко Н.К. English Through Communication / Н.К. Скляренко. – Київ : Освіта, 2006. – 317 с.
4. Bladon, Rachel. England (pre-intermediate) / Rachel Bladon. – MM Cultural Readers, 2013. – 95 pages.
5. Gardiner V. The changing geography of the United Kingdom / V. Gardiner, H. Matthews. – London and New York: Routledge Taylor & Francis Group, 1999. – 528 p.
6. O'Driscoll, James. Britain for Learners of English: Student's Book Oxford / James O'Driscoll, 2009. – 224 pages.
7. Rainer, Jakob. Country-studies of Great Britain / Jakob Rainer, – Stark, 2014. – 125 с.
8. Salling A. United Kingdom – Tradition and Change / A. Salling. – Disterweg, 2012. – 63 p.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Put each of the following words or phrases in its correct space in the passage below:

state, terms, seminar, degree, co-educational, private, primary, tutorial, graduate, nursery school, grant, secondary, lecture, break up, compulsory, fees, academic

When children are two or three years old, they sometimes go to a (a) _____, where they learn simple games and songs. Their first real school is called a (b) _____ school. In Britain children start this school at the age of five. The (c) _____ year in Britain begins in September and is divided into three (d) _____. Schools (e) _____ for the summer holiday in July, (f) _____ education begins at the age of about eleven, and most schools at this level are (g) _____, which means that boys and girls study together in the same classes. In Britain education is (h) _____ from five to 16 years of age, but many children choose to remain at school for another two or three years after 16 to take higher exams. Most children go to (i) _____ schools, which are maintained by the government or local education authorities, but some children go to (j) _____ schools, which can be very expensive. University courses normally last three years and then students (k) _____ which means they receive their (l) _____. At university, teaching is by (m) _____ (an individual lesson between a teacher and one or two students), (n) _____ (a class of students discussing a subject with a teacher), (o) _____ (when a teacher gives a prepared talk to a number of students) and of course private study. Most people who receive a university place are given a (p) _____ by the government to help pay their (q) _____ and living expenses.

2. Write an essay. Compare the British educational system to the Ukrainian one.

Find out differences and similarities.

3. Explain the difference between the following words and expressions:

- to sit an exam and to set an exam;
- to take an exam and to pass an exam;
- compulsory and voluntary education;
- to educate and to bring up;
- a pupil and a student.

4. Discuss the following points:

1. Do you think secondary education should be selective or comprehensive? What are the advantages and disadvantages of both systems?

2. What do you think are the advantages of school uniform? And the disadvantages?
5. Decipher the following abbreviations and tell what you know about them.
LEA, REACH, CTC, GSCE, AS Level, A Level, FE.
6. Fill in the gaps in the sentences.
  - ...% of students in Britain receive higher education.
  - There are .... universities in Britain.
  - Oxford and Cambridge were founded in the .... century.
  - Students take out ... to pay for their education. ... universities are most popular with women.
7. Compare your answers with your partner. Read the text and find out if your guesses were correct.

Higher education

Only about one third of school leavers receive post-school education, compared with over 80 per cent in Germany, France, the United States, and Japan. However, it must be borne in mind that once admitted to university relatively fewer (15 per cent) British students fail to complete their degree course.

Fourteen per cent of 18- and 19-year-olds enter full-time courses (degree or other advanced courses higher than A level), and it is hoped that this will rise to about 20 per cent by the end of the century. These courses are provided in universities, polytechnics, Scottish central institutions, colleges of higher (HE) and further (FE) education, and technical, art and agricultural colleges. In 1985/86, for example, a million students were enrolled in full-time courses, of whom 300,000 were at universities, 300,000 on advanced courses outside universities, and another 400,000 were on non-advanced vocational training and educational courses. In addition there were 3.2 million part-time students, of whom half a million were released by their employers. Over 90 per cent of full-time students receive grants to assist with their tuition and cost of living. However in September 1990, the government, while still providing tuition fees, froze the grant for cost of living expenses, and set up a new system whereby students were to take out loans to cover the shortfall.

Today there are forty-seven universities in Britain, compared with only seventeen in 1945. They fall into four broad categories: the ancient English foundations, the ancient Scottish ones, the 'redbrick' universities, and the 'plateglass' ones. They are all private institutions, receiving direct grants from central government.

Oxford and Cambridge, founded in the thirteenth and fourteenth centuries respectively, are easily the most famous of Britain's universities. Today 'Oxbridge', as the two together are known, educate less than one tenth of Britain's total university student population. But they continue to attract many of the best brains, and to mesmerise a greater number, partly on account of their prestige but also on account of the seductive beauty of many of their buildings and surroundings.

Both universities grew gradually, as federations of independent colleges most of which were founded in the fourteenth, fifteenth and sixteenth centuries. In both universities, however, new colleges have been established, for example Green College, Oxford (1979) and Robinson College, Cambridge (1977).

Scotland boasts four ancient universities: Glasgow, Edinburgh, St Andrews and Aberdeen, all founded in the fifteenth and sixteenth centuries. In the Scottish lowlands greater value was placed on education during the sixteenth and later centuries.

There has been a considerable change since the 1960s in the proportion of undergraduate places taken by women. In the mid 1960s they were only 28 per cent of the intake, but had become 41 per cent by the early 1980s. But comparatively few still stay on for post-graduate work: 21 per cent in the mid 1960s, rising to 32 per cent by 1983. Moreover, there is still an unfortunate separation of the sexes in fields of chosen study. Almost certainly this arises from occupational tradition and social expectations. For example, in 1984 girls accounted for only 21 per cent of A level passes in physics, but 75 per cent in French. It is hardly surprising, either, that women took only 4 per cent of engineering and technology places on further education courses, yet 70 per cent of medical, health and welfare courses at this level. Caring for others is still a 'proper' career for women; building bridges, it seems, is not.

Unless one believes women's brains to be better geared to medicine and men's to bridge-building, one must conclude that social expectations still hinder women from realizing their potential.

During the 1980s many higher education institutions were forced to reduce their staff and facilities in order to operate within tighter funding limits. During the second half of the 1980s about 8,000 university posts were abolished or left vacant.

A bitter debate arose about what universities were for. The government was determined that universities should serve the national interest, while many university educationists believed this denied the chance for self-expression, for them the true basis of all education. In fact, however, the cuts in funding hit the modern, often more technological, universities harder than the older more prestigious ones. As an example of the consequences, while France increased the number of mechanical engineering graduates by 50 per cent in the 1980s, Britain halved its output in only five years.

In 1988 the Education Reform Act established a new body, the Universities Funding Council, for disbursing government money to universities. This council may require universities to produce a certain number of graduates, or to produce a certain number of qualified people in specific fields, particularly in science and technology.

Universities and polytechnics fear they may be competing for students under pressure for stricter accounting and performance-rating at a time when, for demographic reasons, the numbers entering higher education are going to fall. Polytechnics and other larger colleges, which had previously been administered by local authorities, were made independent and funded in a similar way.

8. Answer the following questions:

- Is post-school education popular in Britain? Why?
- What is 'Oxbridge'?
- What are the most popular specialties with women? Is it the same in Russia?
- Why were many higher education institutions forced to reduce their staff?
- What is the Universities Funding Council?

- Is higher education popular in Russia? Why?

9. Tell about one of British universities.

10. Essay. What is the purpose of education?

11. Project work.

What changes would you introduce into the Ukrainian system of higher education? Make a model of higher education in Ukraine. Make a presentation and comment on your model.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. What are the peculiar features of education in Great Britain?
2. What are the main stages of education in Britain?
3. What types of secondary schools in Britain do you know?
4. How do public schools differ from comprehensive ones?
5. What institutions of higher education in Britain do you know?

Тема заняття 6: Загальна характеристика життя в США

Мета вивчення: ознайомити студентів з культурно-історичними особливостями формування національного характеру американців та головними цінностями американської культури, формувати повагу до іншомовної культури та ціннісних орієнтацій іншомовного суспільства, формувати національну самосвідомість студентів.

Обсяг навчального часу: 2 години.

Обладнання: робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство», підручники та посібники з лінгвокраїнознавства англomовних країн, комп'ютер або CD (DVD) плеєр, презентації PowerPoint.

План заняття:

1. Historical Background of the Policy of Multiculturalism in the USA and Canada.
2. Problems of Multinational and Multicultural Societies.
3. USA: Melting Pot, Salad Bowl or Pizza? The American Dream.
4. National Character: The Americans. Uncle Sam.

5. National Symbols of the USA.

Література:

1. Артемов В.И. American and British studies. The USA and American people today / В.И. Артемов. – Минск : Современные знания, 2009. – 120 с.
2. Кряжева Н. The United States and the United Kingdom: Past and Present / Н. Кряжева, В. Олейник, Ж. Храмушина. – Екатеринбург : УМЦ УПИ, 2012. – 128 с.
3. Lanier, Alison R. Living in the USA / Alison R. Lanier. – Intercultural Press, 2005. – 265 с.
4. Moyer, Alene. Do Language Attitudes Determine Accent? A Study of Bilinguals in the USA/ Alene Moyer // Journal of Multilingual and Multicultural Development. – 2007. Vol. 28, No. 6. – P. 502-518.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Discuss the following questions:
Were the geographic conditions of the country beneficial for the building of a new nation?
2. What is the general geographic outline of the United States?
3. What is generally considered the dividing line between "East" and "West"?
4. How do the Appalachians and the Cordilleras differ?
5. Where do the rivers east of the Rockies and those west of the Rockies flow?
6. What major ethnic groups are there in the United States?
7. What role do the Great Lakes play in the life of the Northeast region?
8. What product is the Central Basin famous for?
9. What measures are taken to avoid exhausting the soil in the South?
10. Who were called "homesteaders", and why did conflicts after their settlement in the Plains flare up?
11. Are the deserts entirely devoid of life and settlement?
12. Where is the Golden Gate situated?
2. Project work.

Prepare the presentation “National Symbols and Icons of the USA”.

3. Write an essay: “Which country might you choose if you had to immigrate?”

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. What was the lifestyle of Native Americans before European colonization and what impact did it have on them?
2. Who were the first European settlers of America and when did they arrive on the American coast?
3. Who were the founding fathers of the USA and what did they write?
4. When was the American West built up and when did the notion of the Western frontier disappear?
5. What were the reasons for the civil War and what did they have to do with the results of the Mexican War?
6. Who were the outstanding leaders on both sides of the War?
7. What was the period of major growth and expansion of the states and what were the reasons for it?
8. What American president does the slogan “Speak softly and carry a Big Stick” belong to? Is it still true today?
9. What were the climatic conditions the people had to face? How did it actually affect their daily lives?
10. What animals roamed the vast territories of the Great Plains? What was their fate?
11. Did the gold and silver seekers play any positive role in the process of settling the West?
12. How was the cattle range industry started?
13. What were the key occupations of the settlers in the West?
14. What were the Great Plains called in the 19th century?
15. What was the size of the buffalo herd in the 1860s?
16. When did ranching and cow-punching come into American life?

Тема заняття 7: Австралія. Географічне положення. Національні символи. Основні історичні події. Управління. Видатні люди. Традиції, свята, манери.

Мета вивчення: ознайомити студентів з культурно-історичними особливостями формування національного характеру австралійців та головними цінностями австралійської культури, формувати повагу до іншомовної культури та ціннісних орієнтацій іншомовного суспільства, формувати національну самосвідомість студентів.

Обсяг навчального часу: 2 години.

Обладнання: робоча навчальна програма навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство», підручники та посібники з лінгвокраїнознавства англomовних країн, комп'ютер або CD (DVD) плеєр, презентації PowerPoint.

План заняття:

1. Flags and National Symbols
2. Physical Geography
3. Canberra and Sydney
4. History
5. System of Government
6. System of Education
7. Mass media
8. Sport
9. Arts, Culture and Science
10. Traditions, Customs and Public Holidays
11. National Icons
12. National Personalities

Література:

1. Скляренко Н.К. English Through Communication / Н.К. Скляренко. – Київ : Освіта, 2006. – 317 с.
2. Scott W. See. The History of Canada. Second Edition / W. See Scott. – NY : Grey House Publishing, 2010. – 464 p.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю:

1. Supply the word or phrase from the vocabulary list which correctly completes the sentence:

Down under, Uluru, Displaced Persons, Rainbow Serpent, Terra Australis, New Holland, New South Wales, the Nine Convicts, egalitarianism, New Guinea, the Transportation ships, waltzing matilda, platypus, a kangaroo and an emu, Dreamtime, Aussie, the Australian cricket team

1. The old British colloquial name for Australia . . . is still used in today's British press.
2. The Australian coat of arms features . . . .
3. One of the wonders of the world called by the Aborigines ... is the largest monolith of coarse-grained red sandstone
4. The refugees called ... started to arrive in Australia in 1948.
5. According to the aboriginal legend describing a ... the Australian world was created by a ... .
6. The first humans moved south to Australia from New Guinea.
7. The term ... meaning South Land was used on maps by the Flemish geographer Mercator.
8. Other old names for Australia included ... and ... .
9. ... brought the first settlers and convicts to Australia.
10. ... brought to Australia in 1848 in a quarter of a century became much respected people holding high positions in Australia, the USA and Canada.
11. ... is the colloquial name for an Australian.
12. The belief that each man was equal, called ..., was the important feature of Bushrangers.
13. ... is today regarded as the dominant team in world cricket.
14. To ... was to hit the road with a swag on your back, a common sight in the past and now.
15. A typically Australian curved stick used as a weapon or for sport is called a ... .
16. The duck-billed ... is a unique Australian mammal that reproduce by laying eggs.

2. Decide whether the statements are true or false:

1. Australia is the largest island in the world.
2. Australia has humid tropical climate.
3. The Aboriginal Flag is the National Flag of Australia.
4. Tasmania is independent of Australia.
5. Sydney is the capital of Tasmania.
6. The Great Barrier Reef is on the World Heritage List because of its unique size and many different plants and fish.
7. The Population of Australia is 20 million people.
8. There are still many uninhabited areas in Australia.
9. The Portuguese navigator Pedro Fernandez de Quiros reached the New Hebrides in 1606 and gave the name Australia del Espintu Santo (Southland of the Holy Spirit) to all of the Southern regions as far as the South Pole.
10. The Colony of New South Wales was established in Sydney as a British Crown Colony.
11. Bushrangers are Australian police.
12. The version of English used in Australia is different to Anglo-English.
13. Rhyming slang is never used in Australian English.
14. The Group of Eight are the most prestigious and research-intensive Australian universities.
15. The most popular Australian cricketing heroes are the most outrageous.

3. Tell the tale of Dreamtime.

4. Prepare a presentation on marsupials, animals unique to the Australian continent.

5. Write a short summary of the Australian history and present it in the class.

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи:

1. What immediate images does Australia give you?
2. How many flags does Australia have? What are they?
3. What is depicted on the Australian coat of arms?
4. What is the capital of Australia? What other large Australian cities do you know?
5. What kind of climate is there in Australia?
6. What unique natural phenomenon of Australia can you name.

7. What are the major regions of settlement in Australia and how are they different to the bush.
8. Who was the first famous Ukrainian to visit Australia at the end of the 19th century?
9. What do you know about the Ukrainian immigration to Australia? 10. How and when was Australia discovered by Europeans? Where does its name come from?
10. How and by whom was Australia started as a colony, and when did it become a dominion?
11. Who were the first European settlers in Australia?
12. What was the White Australia Policy and when did it end?
13. What were the major factors in the formation of the Australian national identity and what are its main features?
14. Has Australia attempted to become a presidential republic?
15. What are the features of Australian Strine?
16. How can you describe in general the Australian system of government? What religions exist in Australia?
17. What are the most popular kinds of sport in Australia?
18. What is "Waltzing Matilda to a native Australian?
19. What are the major public holidays in Australia?
20. Name some typical Australian dishes.
21. How is health care provided for in Australia?
22. Why does Australia have unique animals and what are they?
23. Who are the most famous Australians?

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО

здобувачів ступеня вищої
освіти магістр

спеціальності 013 Початкова освіта

спеціалізації «Англійська мова»

Укладач:

кандидат педагогічних наук,
старший викладач
Бескорса О.С.

**Зміст самостійної роботи здобувачів із навчальної дисципліни
«Лінгвокраїнознавство»**

№ теми	Завдання	Література	Форма контролю
Змістовий модуль 1. «Об'єднане Королівство Великобританії та Північної Ірландії»			
Тема 1. Вступ до лінгвокраїнознавства.	Робота з словниками та довідковою літературою.	1; 2; 7; 10	Перевірка укладеного студентами глосарію, написання термінологічного диктанту.
Тема 2. Історія Об'єданого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.	Складання доповідей та підготовка презентацій.	3; 7; 8; 10	Захист доповідей та презентацій.
Тема 3. Спосіб життя населення. Житло. Одяг. їжа та напої.	Робота з словниками та довідковою літературою. Опрацювання лекційного матеріалу, написання творів.	4; 7; 10; 12	Усні відповіді на запитання, письмова перевірка творів.
Тема 4. Засоби масової інформації	Підготувати лінгвокраїнознавчі коментарі до пропонованих текстів.	4; 7; 9; 10	Перевірка укладених лінгвокраїнознавчих коментарів.
Тема 5. Освіта у Великій Британії	Робота з словниками та довідковою літературою. Опрацювання лекційного матеріалу, виконання практичних завдань.	4; 7; 10; 12	Усні відповіді на запитання, перевірка виконання письмових практичних завдань.
Змістовий модуль 2. «Англомовні країни – США, Канада, Австралія, Нова Зеландія»			

Тема 1. США	Підготовка групового доповіді та презентацій «Searching for Identity. National Symbols and Icons of Great Britain and the USA»	11; 13; 18; 20; 26	Захист доповідей та презентацій.
Тема 2. Канада.	Підготовка групового доповіді «Searching for Identity. National Symbols and Icons of Canada»	16, 30	Підготовка групового доповіді, презентації та їх захист.
Тема 3. Австралія.	Підготувати короткий огляд історії Австралії.	23, 25, 31, 32	Презентація огляду.
Тема 4. Нова Зеландія.	Підготувати доповідь про найвидатніші свята Нової Зеландії	2, 4, 11, 14	Захист доповіді

Література

1. Артемов В. И. American and British studies. The USA and American people today / В. И. Артемов. – Минск : Современные знания, 2009. – 120 с.
2. Архелюк В. В. Canada, Australia, New Zealand : навч. посіб. / В.В. Архелюк. – Чернівці : Рута, 2003. – 78 с.
3. Вовченко Н. Ф. Across Great Britain : навч. посібник з курсу «Країнознавство» / Н.Ф. Вовченко. – К. : Знання, 2004. – 222 с.
4. Гапонів А. Б. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів / А. Б. Гапонів, М. О. Возна. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. – 464 с.
5. Жилко Н. М. Great Britain: навч. посібник до курсу «Країнознавство» / Н. М. Жилко. – Ніжин, 2001. – 176 с.
6. Калініна Л. В. Across Cultures: Great Britain – Ukraine: лінгвокраїнознавчий комплекс / Л. В. Калініна, І. В. Самойлюкевич. – Харків : «Світ дитинства», 2007. – 140с.

7. Карпенко О. В. Focus on Great Britain. English Student's Book / О. В. Карпенко. – Х. : Веста, 2004. – 96 с.
8. Козикс Д. Д. Страноведение. Великобритания / Д.Д. Козикс. – Минск : Лексис, 2005. – 224с.
9. Коцаренко Є. В. The United Kingdom in words: підруч. з лінгвокраїнознавства Сполученого Королівства / Є. В. Коцаренко. – Донецьк : Вид-во Донец. нац. ун-ту, 2011. – 279 с.
- 10.Кряжева Н. The United States and the United Kingdom: Past and Present / Н. Кряжева, В. Олейник, Ж. Храмушина. – Екатеринбург : УМЦ УПИ, 2012. – 128 с.
- 11.Кучай Т. П. A Guide to English Language (country study aspect): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., учителів шкіл, учнів / Тетяна Кучай. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2011. – 220 с.
- 12.Леонович О.А. Страноведение Великобритании / О.А. Леонович. – М. : Высшая школа, 2004. – 247с.
- 13.Рум А. Великобритания: Лингвострановедческий словарь: около 10000 словарных ст. / А. Р. Рум. – М. : Русский язык, 2000. – 560 с.
- 14.Скляренко Н. К. English Through Communication / Н.К. Скляренко. – Київ : Освіта, 2006. – 317 с.
- 15.Снігур Л. А. Country Studies. The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland: метод. рекомендації / Л. А. Снігур. – Миколаїв : Український держ. морський технічний ун-т ім. адмірала Макарова, 2004. – 39 с.
- 16.Arthur Getis. The United States and Canada: The Land and the People / Arthur Getis and Judith Getis. – NY : Harper Collins, 2003.
- 17.Falk, Randee. Spotlight on the USA / Randee Falk. – Oxford : University Press, 1993. – 172 p.
- 18.Golovnia A. Diversity Makes One : A Reader in American studies / A. Golovnia, S.Shurma. – К. : Lenvit, 2011. – 342 p.

19. Longman Dictionary of English Language and Culture. – Addison-Wesley Longman, 1992. – 1528p.
20. O'Driscoll, James. Britain. The Country and Its People: an Introduction for Learners of English. – Oxford : University Press, 2003. – 225 p.
21. Bladon, Rachel. England (pre-intermediate) / Rachel Bladon. – MM Cultural Readers, 2013. – 95 pages.
22. Gardiner V. The changing geography of the United Kingdom / V. Gardiner, H. Matthews. – London and New York: Routledge Taylor & Francis Group, 1999. – 528 p.
23. Gascoigne, Jennifer. Australia / Jennifer Gascoigne. – MM Cultural Readers, 2015. – 103 p.
24. Lanier, Alison R. Living in the USA / Alison R. Lanier. – Intercultural Press, 2005. – 265 c.
25. Lindop, Christine. Australia and New Zealand / Christine Lindop. – Oxford Bookworms Factfiles. – 30 p.
26. Moyer, Alene. Do Language Attitudes Determine Accent? A Study of Bilinguals in the USA/ Alene Moyer // Journal of Multilingual and Multicultural Development. – 2007. Vol. 28, No. 6. – P. 502-518.
27. O'Driscoll, James. Britain for Learners of English: Student's Book Oxford / James O'Driscoll, 2009. – 224 pages.
28. Rainer, Jakob. Country-studies of Great Britain / Jakob Rainer, – Stark, 2014. – 125 c.
29. Salling A. United Kingdom – Tradition and Change / A. Salling. – Disterweg, 2012. – 63 p.
30. Scott W. See. The History of Canada. Second Edition / W. See Scott. – NY : Grey House Publishing, 2010. – 464 p.
31. Tiffen, Rodney. How Australia Compares / Rodney Tiffen. – Cambridge University Press, 2009. – 294 p.
32. West B.A. A Brief History of Australia / B.A. West, F.T. Murphy. – Facts on File, 2010. – 358 p.

ЗАВДАННЯ ДО ТЕМ

Тема 1: **British mentality.**

Мета вивчення: ознайомити зі стилем життя та менталітетом мешканців Об'єднаного Королівства Великої Британії і Північної Ірландії, читання текстів автентичного характеру з метою формування певного мінімуму фонових країнознавчих знань; повторення граматичного матеріалу за темою «Означені та неозначені артиклі»; зміцнювати національну свідомість студентів у ході організації англомовної мовленнєвої взаємодії за принципом діалогу культур.

Завдання

1. Прочитати текст з метою отримання інформації.

Britain – the right names

Britain – or Great Britain (GB) – is the name for England, Wales and Scotland. Britain is the eighth largest island in the world. The British Isles is the name for England, Scotland, and Wales, both parts of Ireland, the Isle of Man and the Channel Islands. The United Kingdom (UK) is England, Scotland, Wales and Northern Ireland. It is about 250,000 square kilometres in size and 1,000 kilometres from north to south. The British government is the government of the UK.

Many people think that 'English' is the same as 'British'. But England is only one of the four nations in the UK. The Scots, Welsh and Northern Irish are British too. They sometimes get angry when they are called 'English'. There are also millions of British people whose parents first came to Britain in the 1950s and 1960s from the Caribbean, India, Pakistan, Hong Kong and other places. Their homes are mainly in the big English cities like London, Birmingham and Manchester.

Languages

Most British people speak English, but Gaelic is also spoken in the west and north of Scotland and in Northern Ireland. Welsh is spoken by over half a million people in Wales. The UK also has speakers of many other languages like Hindi, Urdu, Punjabi, Mandarin and Cantonese. There are a lot of different religions in Britain today too.

Some National Differences

Dress

Some people think that a Scotsman always wears a kilt. But when you see people in clothes like these in the streets of Edinburgh, they are probably not Scotsmen. They are probably American tourists! Scottish national dress is not worn by Scotsmen for everyday life, but only at special times, like weddings or dances.

Songs

Scots, The Welsh and the Irish are very proud of their national songs. When the English play football against Scotland or Wales, the Scots sing Flower of Scotland and the Welsh sing Land of My Fathers. But the English national song is the same as the British national song – God Save the Queen.

Names

A person's name sometimes tells us where their family first came from. 'Mac' or 'Mc' in a surname (for example, McDonald) is always either Scottish or Irish. 'O'

in a surname (for example, O'Brien) is always Irish. Other surnames, like Morgan and Jones, are Welsh.

Sometimes, as a joke, Scotsmen are called 'Jock' or 'Jimmy' as a first name, Irishmen are called 'Paddy' or 'Mick' and Welshmen are called 'Dai' or 'Taffy'. But if you don't know someone well, don't call them by these names!

The British character

People say that Irish people talk a lot. They say that the Welsh are great singers. The Scots, they say, are not a very happy or fun – loving nation, and they are also very careful with money. Generally these descriptions are not true! But it is true that there are some very good Welsh actors and singers like Anthony Hopkins, Catherine Zeta Jones and Torn Jones.

Foreigners have ideas about what is 'British'. But some of these things are not part of most ordinary people's everyday life. The great British breakfast and afternoon tea, for example, are mostly found in hotels and 'bed and breakfast' places for tourists. And the British do not only drink tea these days. Coffee is popular too. They drink, on average, 3.39 cups of tea each day and 1.65 cups of coffee.

It takes time to know a British person well. British people are generally quite shy, and they do not make friends easily with strangers. Perhaps this is because they live on an island! And they are not good at learning foreign languages.

British people spend less money on clothes than the people of other European countries. Most of them are not very interested in clothes. Many British people wear suits to the office during the week, but at weekends they prefer to wear jeans.

2. Виконайте тест:

1. Britain – or Great Britain (GB) – is the name for
  - a. England, Wales and Scotland and Northern Ireland;
  - b. England, the Isle of Man and the Channel Islands;
  - c. England, Wales and Scotland;
  - d. Wales and Scotland.
2. Britain is ..... largest island in the world.
  - a. the eighth;
  - b. the ninth;
  - c. the seventh;
  - d. the tenth.
3. England is only one of the four nations in the UK:
  - a. the Scots, Welsh and Northern Irish;
  - b. the English, The Scots, Welsh and Northern Irish;
  - c. the American, The Scots, Welsh and Northern Irish;
  - d. the Canadian, the American, the English and the Australian.
4. .... is also spoken in the west and north of Scotland and in Northern Ireland.
  - a. English;

- b. Welsh;
  - c. American English;
  - d. Gaelic.
5. Scottish national dress is worn:
- a. every day
  - b. at work;
  - c. at special occasions;
  - d. on tours.
6. A person's name sometimes tells us:
- a. where their family first came from;
  - b. where they live;
  - c. what language they speak;
  - d. if they are Scottish or Irish;
7. The Scots are:
- a. fun and warm-hearted;
  - b. animal lovers;
  - c. great singers;
  - d. loving nation and very careful with money.
8. British people are generally
- a. talk a lot;
  - b. quite shy;
  - c. very amorous;
  - d. are good at learning foreign languages.

3. Знайдіть у тексті англійські еквіваленти таких слів:

- a) Британський уряд;
- b) чотири нації;
- c) розлютитися;
- d) великі англійські міста;
- e) кільт;
- f) весілля;
- g) пишатися;
- h) сором'язливий;
- i) походити від;
- j) місця для туристів;
- k) незнайомці.

4. Знайдіть відповідність рідною мовою:

- 1) from north to south
- 2) the government of the UK
- 3) to be called

- 4) over half a million people
- 5) to be proud of
- 6) loving nation
- 7) description
- 8) everyday life
- 9) ordinary people
- 10) make friends
- a) опис
- b) називатися
- c) потоваришувати
- d) повсякденне життя
- e) уряд Об'єднаного Королівства
- f) звичайні люди
- g) з півночі на південь
- h) пишатися
- i) більше мільйону людей
- j) нація охоплена коханням

5. Перекладіть речення англійською мовою:

1. Британський уряд є також урядом Об'єднаного Королівства.
2. Британія – це восьмий за розміром острів у світі.
3. Англія є лише однією з чотирьох націй Об'єднаного Королівства.
4. Люди вважають, що ірландці люблять поговорити.
5. Уельські є хорошими співаками.
6. На галицькій мові розмовляють на заході та півночі Шотландії та Північної Ірландії.
7. Сьогодні британці п'ють не лише чай, кава є також дуже популярною.
8. Британцям складно заводити нових друзів, тому що вони мешкають на островах.
9. Шотландці, уельські та ірландці дуже пишаються своїми національними піснями.

6. Дайте відповіді на питання:

1. What is the total area of the UK?
2. Why do the Scots, Welsh and Northern Irish sometimes get angry?
3. Where did parents of millions of British people come from?
4. What languages do people in different parts of the UK speak?
5. What are the Scottish national clothes?
6. What are Scots, The Welsh and the Irish very proud of?
7. What kind of people are Irish, Welsh, Scots and English?
8. What do British people wear to the office during and at weekends?

ЛІНГВОГРАМАТИЧНИЙ КОМЕНТАР
Вживання артиклів з географічними назвами

Нульовий артикль (–)		Означений артикль (the)	
Уживання	Приклад	Уживання	Приклад
Власні імена	<i>John Kennedy</i>	Члени однієї родини	<i>the Kennedy's</i>
Титул + ім'я	<i>Queen Elizabeth</i>	Титул Етнічні групи	<i>the Queen</i> <i>the Ukrainians</i>
Міста, штати, країни, континенти	<i>Kyiv, Ohio, Mexico, South America</i> Виняток <i>the Hague</i>	Країни, назва яких складається з кількох слів	<i>the United States</i> <i>the Republic of China</i> Виняток <i>Great Britain</i>
Гори	<i>Mount Everest</i> <i>Peak Dale</i>	Групи гір	<i>the Himalayas</i>
Назви планет сузір'їв	<i>Venus, Mars</i>	Унікальні об'єкти	<i>the earth, the moon, the sun, the sky'</i>
Острови, озера	<i>Coney' Island, Lake Michigan, але the lake of Michigan</i>	Групи островів, озер	<i>the Philippines</i> <i>the Great Lakes</i>
Пляжі	<i>Palm Beach</i>	Річки, океани, моря, канали Пустелі	<i>the Danube</i> <i>the Atlantic Ocean</i> <i>the Mediterranean</i> <i>the Panama canal</i> <i>the Sahara Desert</i>
Вулиці, бульвари, парки	<i>Wall Street, Madison Avenue, Hyde Park</i> Виняток <i>the High Street</i>	Відомі будівлі, назви кораблів Зоопарки	<i>the Empire State Building</i> <i>the Titanic</i> <i>the San Diego Zoo</i>
Мови	<i>English</i>	Мова + language	<i>the English language</i>
Ігри, види спорту play- + вид спорту	<i>basketball</i> <i>play' soccer</i>	Play' + музичний інструмент	<i>play' the piano</i>
Ім'я + коледж (університет)	<i>Hopkins College</i> <i>London University', але the University' of London</i>	Війни	<i>the Crimean War</i>

7. Заповніть пропуски означеним або нульовим артиклем.

1. On our trip to _____ Spain we crossed _____ Atlantic Ocean.
2. Last time we played _____ baseball ten years ago.

3. Rita plays _____ violin and her sister plays _____ guitar.
4. David attended _____ Princeton University.
5. Harry has been admitted to _____ University of Delaware.
6. I am taking _____ trip to _____ Africa in _____ July.
7. _____ Queen Elizabeth I was _____ monarch of _____ Great Britain.
8. Rita is studying _____ English language and _____ Maths this semester.
9. _____ Lake Erie is one of _____ Great Lakes in _____ North America.
10. _____ Civil War was fought in _____ United States between 1861 and 1865.
11. _____ Florida State University is smaller than _____ University of Florida.
12. _____ Declaration of Independence was drawn up in 1776.
13. _____ Thanksgiving is a celebration of _____ friendship.
14. _____ Cooper's Art School is known all over the world.
15. Have you ever been to _____ St. James' Park?

Тема 2: History of United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. The Royal Family.

Мета вивчення: ознайомити студентів з головними фактами історії Великої Британії та з видатними монархами країни, формувати певний мінімум фонових країнознавчих знань; повторення граматичного матеріалу за темою «Минулий час»; зміцнювати національну свідомість студентів у ході організації англомовної мовленнєвої взаємодії за принципом діалогу культур.

Завдання

1. Прочитати текст з метою отримання інформації.

The Royal Family Tree

In the days of Queen Victoria (1837 – 1901), ordinary British people thought that the royal family was very special. Victoria, her husband and their nine children were seen as an example of perfect family life.

But today things are different. The Queen is still generally popular, but there have been too many problems with royal marriages. The Queen's sister and three of her four children – Charles, Anne and Andrew – are now divorced.

Prince Charles, the Queen's oldest son, married Princess Diana in 1981. Diana was young and beautiful and the newspapers and television were very interested in her. Soon she was more popular than Charles, her husband. But her marriage to Charles was not happy. When Diana died in a car accident in 1997 with her lover, Dodi Fayed, many British people were very sad.

The royal family is still very important for tourism in Britain. Special days like the State opening of Parliament in November and the royal weddings bring colour to people's lives. People in Britain enjoy reading about the lives of the royal family in newspapers and seeing them on television.

Britannia

Even the British royal family has to think about saving money sometimes. In the past few years, they have tried to find different ways of cutting costs.

The royal ship, the Britannia, was very famous for more than forty years. From 1953 to 1997 it travelled all over the world. It was used by the Queen and her family for business – for example, for visits by people in foreign governments – and for family holidays. After Prince Charles and Princess Diana were married, they had a holiday on the Britannia.

But many people thought that the royal family did not need an expensive ship like the Britannia. So finally the royal family stopped using it. It was taken to Edinburgh, and thousands of tourists visit it there. Today ordinary people can enjoy walking around this wonderful ship!

2. Підтримайте або спростуйте твердження:

1. Queen Victoria, her husband and their nine children were the perfect image of royal family.
2. Charles, Anne and Andrew were Queen Victoria's children.
3. All the Queen's children are divorced.
4. Princess Diana was not as popular as her husband Prince Charles.
5. British people are interested in the royal family everyday life.
6. The members of royal family should save money.
7. The Britannia is British royal family's submarine which is used for visits to foreign governments.
8. The Britannia is now open for tourists.
9. The royal family don't use the Britannia now.

3. Знайдіть у тексті англійські еквіваленти таких слів:

- a) королівська родина;
- b) бути розлученим;
- c) одруження;
- d) дорожньо-транспортна пригода;
- e) заощаджувати гроші;
- f) королівський лайнер;
- g) у всьому світі;
- h) уряд інших країн.

4. Перекладіть речення українською мовою:

1. In the days of Queen Victoria, ordinary British people thought that the royal family was very special.

2. The Queen is still generally popular, but there have been too many problems with royal marriages.
3. Diana was young and beautiful and the newspapers and television were very interested in her.
4. Special days like the State opening of Parliament in November and the royal weddings bring colour to people's lives.
5. From 1953 to 1997 the Britannia travelled all over the world. It was used by the Queen and her family for business – for example, for visits by people in foreign governments – and for family holidays.
6. Today ordinary people can enjoy walking around the Britannia.

5. Перекладіть речення англійською мовою:

1. Королеву Вікторію, її чоловіка та їхніх дев'ять дітей уважали зразком ідеального подружнього життя.
2. Сестра королеви і троє її дітей – Чарльз, Анна та Ендрю – зараз розлучені.
3. Принц Чарльз, старший син королеви, одружився з принцесою Діаною у 1981 році. Але їхній шлюб не був щасливим.
4. Британцям подобається дізнаватися про подробиці життя королівської родини з преси та телебачення.
5. Королівська родина шукає шляхи зменшення витрат.
6. Королівський корабель, Британія, є дуже відомим упродовж більш ніж сорока років.

ЛІНГВОГРАМАТИЧНИЙ КОМЕНТАР

**Простий минулий час
(Past Simple Tense)**

Form	Example	Use
Affirmative statements		1. To show a regular activity (a habit) in the past. <i>I worked in London then.</i> 2. To show a completed event in the past. <i>I finished my work at 6 o'clock yesterday.</i>
I You/we/they ___ V(ed)/V2 He/she/it	We <i>worked</i> hard. She <i>loved</i> music.	
Questions		3. To show single events in the past (it isn't important how long they lasted). - <i>What did you do in the evening?</i> - <i>We watched a film.</i>
<i>Did</i> you <i>work</i> hard? <i>Did</i> Alex <i>speak</i> English? <i>Did</i> I <i>love</i> him? <i>Did</i> she <i>know</i> Peter? <i>Did</i> she <i>read</i> novels? Why <i>did</i> they <i>live</i> in Paris? When <i>did</i> they <i>meet</i> ? Why <i>did</i> she <i>go</i> to work by bus?		
Negative sentences		
We <i>didn't work</i> hard. She <i>didn't love</i> music.		

- 6. Складіть 5 – 7 питань до тексту, які будуть починатися з таких слів: how, when, where, who, why, how long тощо.**

7. Поставте дієслово, подане в дужках, у правильну часову форму.

The Condition of Britain in 1917

The government also needed to ensure that Britain was fed. Under the Defense of the Realm Act it was able to take over land and turn it over to food production. In February 1917 it ..... (set up) the Women's Land Army to recruit women farm workers. By then, however, the food supply in Britain ..... (became) desperate. German U-boats ..... (sink) one in every four British merchant ships and Britain had only six weeks' supply of wheat left. As food supplies ..... (run) short, so prices ..... (rise). Wages ..... (hardly rise) during the war because people were mostly prepared to sacrifice better pay to support the war effort, but prices were now almost double what they ..... (be) in 1914. Poorer people could not even afford basic supplies such as bread. Shops ..... (close) early each afternoon as they ..... (run out) of goods to sell.

Тема 3: Everyday life in the UK. The British at Home.

Мета вивчення: ознайомлення зі стилем життя, менталітетом, побутом звичками мешканців Британії; читання текстів автентичного характеру з метою отримання інформації та написання публіцистичних статей; повторення граматичного матеріалу за темою «Присвійний відмінок іменника».

1. Прочитати текст з метою отримання інформації.

The British at Home

Owning a home

Today, most British people own the home that they live in. Of all the homes in Britain 67% (16.7 million homes) are owned by the people who live in them. In the south of England, the numbers are 74.7% in the south-east and 72.8% in the south-west. In Wales 71.5% of homes are owned by the people in them. In Northern Ireland the number is 71.4%. But in Scotland the number of home-owners has traditionally been lower (now 60.2% of homes).

Family size

On average, 2.4 people live as a family in one home in Britain. This number is smaller than in most other European countries. About 65% of people over the age of 65 live alone. When children grow up, they usually leave their parents' home for university or work. After they buy their own home, their parents do not usually come and live with them.

The Changing Family

The family in Britain is changing. By the year 2020 there will be fewer married people than single people.

In the past, people got married and stayed married. Divorce was very difficult and took a long time. The only reason for a short marriage was usually the death of the husband or wife. But today people's views on marriage are changing. Many couples, mostly in their twenties or thirties, live together without getting married. About 60% of these couples do get married in the end.

People get married at a later age now and many women do not want to have children immediately. They prefer to do well at their jobs first. So they often decide not to have a baby until they are in their late thirties, or even forties.

In the past, people married before they had children, but now about 40% of children in Britain are born to unmarried parents. The number of single-parent families in Britain is increasing. Single parents are usually divorced women (2/3) or women who have never married (1/3). The government gives help to single parents, but money can still be a problem. And studies show that, in general, children are happier and more successful in traditional two-parent families.

Divorce

The number of births in Britain is falling. There are fewer marriages, but more divorces. In 1969, the divorce laws were changed and divorce became quicker and easier. But can people walk away from marriages too easily now? Do couples not try hard enough to stay together?

The great divorce discussion

A popular British newspaper described Britain as ‘the divorce capital of Europe’. There are 310,000 marriages a year, but 161,000 divorces. Why? A professional British woman in a top job wrote this surprising letter to the newspaper’s Women’s Page.

Why do so many people get divorced in Britain? The reason is very sad. British women are destroying their marriages!

In the past British women stayed at home, did the housework and had babies. When a husband came home from the office, his wife welcomed him. She looked nice, and dinner was ready. She asked him about his day and listened to all his problems. So husbands were happy with their wives and marriages were very successful.

But now British women want good jobs like their husbands, and they also want their husbands to help with the children and the housework.

If a husband has a bad day at work, his wife doesn’t want to know about it. She wants to talk about her own day. She often gets angry because her husband doesn’t help her more. In the end, the husband doesn’t enjoy being at home. He leaves his wife for another woman, and the marriage ends in divorce.

The newspaper asked its readers for their views:

1. I agree with the letter. British women must do something about their marriages. When your husband comes home from work, cook his dinner. Ask him about his day. If he helps you, thank him. Don’t tell him about your problems in the office or at home. Talk about things that are interesting to him. Then he’ll want to come home to you.
2. This woman can’t be serious! Women aren’t destroying their marriages – men are! A working wife works hard all day. At night she’s tired, too. But she has to cook, wash clothes and put the children to bed. And what does her selfish husband do? He sits down and watches TV!

3. A clever wife cooks her husband's meals, washes his shirts and makes his home life comfortable. Men want us to be like their mothers. What's wrong with that?
4. A wife isn't very interesting if she stays at home and does housework. Her husband will get bored and run away with his young secretary.
5. You don't like housework? Your husband doesn't like housework? Get a cleaner and save your marriage!

Stepfamilies

Children can suffer when their parents get divorced. When a divorced parent marries again, his or her children often find themselves living in a 'stepfamily' with a stepfather or stepmother. Do they call this new person 'Mum' or 'Dad'? Perhaps there are stepbrothers or stepsisters, too. It can be difficult for step-parents and their 'new' children, but it can work.

2. Виконайте тест

1. Today, most British people ..... the home that they live in.
  - a. own;
  - b. don't own;
  - c. rent;
  - d. don't rent.
2. When children grow up, they usually leave their parents' home for.....
  - a. travelling;
  - b. getting married;
  - c. university or work;
  - d. buying their own house.
3. About 65% of people live alone .....
  - a. over the age of 45
  - b. over the age of 75
  - c. over the age of 55
  - d. over the age of 65.
4. In the past divorce was .....
  - a. very often and didn't take a long time;
  - b. very difficult and took a long time;
  - c. very difficult and didn't take a long time;
  - d. very difficult and took a short time.
5. Many couples, mostly in their twenties or thirties, live together .....
  - a. being divorced;
  - b. without getting married;
  - c. with two children;
  - d. without children.

6. In the past, people married .....
  - a. before they had children;
  - b. after they had children;
  - c. before they had a good job;
  - d. after they had a good job.
7. A popular British newspaper described Britain as .....
  - a. 'an imperial but provincial nation';
  - b. 'the divorce capital of Europe';
  - c. 'a nation of shop-keepers';
  - d. 'a very rich and very vulnerable Empire'.
8. Why do so many people get divorced in Britain?
  - a. Because couples don't have children.
  - b. Because couples live without getting married.
  - c. Because women destroy their marriages.
  - d. Because husbands don't help about the house.
9. A stepmother is .....
  - a. your mother's new husband;
  - b. your father's new wife;
  - c. is your husband's mother;
  - d. is your wife's mother.

3. Знайдіть у тексті англійські еквіваленти таких слів:

- a) мати власне житло;
- b) володарі будинків;
- c) мешкати одному;
- d) залишити батьківський дім;
- e) одружені люди;
- f) розлучення;
- g) повна родина;
- h) пара;
- i) успішний;
- j) егоїстичний чоловік;
- k) страждати.

4. Перекладіть речення українською мовою:

1. About 65% of people over the age of 65 live alone.
2. By the year 2020 there will be fewer married people than single people.
3. Many couples, mostly in their twenties or thirties, live together without getting married.
4. The number of single-parent families in Britain is increasing.

5. And studies show that, in general, children are happier and more successful in traditional two-parent families.
6. A popular British newspaper described Britain as 'the divorce capital of Europe'.
7. A clever wife cooks her husband's meals, washes his shirts and makes his home life comfortable.
8. When a divorced parent marries again, his or her children often find themselves living in a 'stepfamily' with a stepfather or stepmother.

5. Перекладіть речення англійською мовою:

1. Сьогодні більшість британців є володарями будинків, в яких вони мешкають.
2. Коли діти виростають, вони залишають батьківський дім.
3. Думки людей щодо одруження змінилися.
4. Багато пар живуть не одружуючись.
5. Кількість одиноких батьків зростає і уряд надає їм допомогу.
6. У Британії одружень усе менше, розлучень усе більше.
7. У минулі часи британські жінки залишалися вдома, займалися домашніми справами та доглядали за дітьми.
8. Вона часто розлючувалась, тому що її чоловік більше не допомагав їй.
9. Егоїстичний чоловік сидів і дивився телевізор.
10. Діти можуть дуже страждати, коли батьки розлучаються.

ЛІНГВОГРАМАТИЧНИЙ КОМЕНТАР

Присвійний відмінок іменника

Іменник	Закінчення	Приклад
1. Назви істот в однині <i>N</i> типу <i>boy</i>	<i>N's</i>	The boy's book is on the table.
2. Назви істот у множині <i>Ns</i> типу <i>parents</i>	<i>Ns'</i>	The parents' house is big.
3. Назви істот, що утворюють множину не за правилами. <i>N</i> типу <i>men women children</i>	<i>N's</i>	The men's suits are grey. The book is about women's friendship. The children's toys are everywhere.
4. Імена, що закінчуються на -s, <i>N</i> типу <i>Charles</i>	<i>N '(s)</i>	Charles 'wife is pretty'. Charles's wife is pretty'.
5. Складні іменники типу <i>daughter-in-law</i>	<i>N's</i>	My daughter-in-law's favourite flowers are roses.
6. Імена двох осіб, що спільно чимось володіють, <i>N and N</i>	<i>(N and N)'s</i>	Ilf and Petrov's novels (співавтори) але Byron's and Shelly's poems

		(не співавтори)
7. Збірні іменники <i>N</i> типу <i>government</i>	<i>N's</i>	The government's decision is quite arguable.
8. Географічні назви <i>N</i> типу <i>Ukraine</i>	<i>N's</i>	Kyiv is Ukraine's capital.
9. Назви неістот <i>N</i> типу <i>church</i>	<i>the of N</i>	St. Peter's is the name of the church.

6. Додайте апостроф, де необхідно, і підкресліть слова.

Hamlet by William Shakespeare

Hamlet's father the King of Denmark has died, and his mother has married his fathers brother, Claudius.

Denmark is under threat of invasion by a foreign princes army. Two soldiers on duty on the ramparts of the castle see Hamlets fathers ghost. Later, the ghost speaks to Hamlet and describes his brothers method of murdering him. Hamlet promises to avenge his murder, but pretends to be mad to escape his uncles suspicions. Claudius asks Hamlets friends to find out the reasons for his strange behaviour. Claudius adviser, Polonius, the father of Hamlets girlfriend Ophelia, suggests that his madness is caused by love. Hamlets friends invite a troupe of actors to try to make Hamlet less unhappy. Hamlet asks them to put on a play he has written in which his fathers murder will be acted. His uncles guilt becomes clear when he slops the play and leaves with his courtiers. Hamlet kills Polonius in error and is sent to England with his friends as part of the kings attempt to kill Hamlet.

What happens next? You'll have to read the play!

Тема 5: British Lifestyle. The British and Food. Weekend Activities. Evenings Out

Мета вивчення: ознайомлення з основними традиціями харчування та розширити раніше набуті знання щодо національної кухні Великої Британії; читання текстів автентичного характеру з метою отримання інформації; виховання поваги до мови, традицій і культурної спадщини рідної країни і країни, мову якої вивчаємо; активізація граматичної структури «Означальний займенник – other».

1. Прочитати текст з метою отримання інформації.

The British and Food

Visitors to Britain generally agree about one thing – British cooking. “It's terrible!” they say. “You can cook vegetables in so many interesting ways. But the British cook vegetables for too long, so they lose their taste.” These visitors eat in the wrong places. The best British cooking is in good restaurants and hotels, or at home.

British tastes have changed a lot over the past twenty years. In 1988 the national average for each person was 352 grams of ‘red’ meat each week, but now it's less than 250 grams. People prefer chicken and fresh fish. And more people are

interested in healthy eating these days. In 1988 the national average was 905 grams of fruit and fruit juices each week, but now it's nearly 2,000 grams.

The British have a "sweet tooth". They love cakes, chocolates and sweets. At my hotel we cook traditional British puddings and our customers love them. Can you imagine a pudding made mostly with bread and butter? It exists in British cooking – "Bread and Butter Pudding". It's great!

Changing tastes

Today many people want food to be quick and easy. When both parents are working, they cannot cook large meals in the evenings. 'Ready-made' meals from supermarkets and Marks and Spencer and 'take-away' meals from fast food restaurants are very popular. If you are feeling tired or lazy, you can even phone a local restaurant. They will bring the food to your house.

Eating out

Twenty years ago, British people usually ate at home. They only went out for a meal at special times, like for somebody's birthday. But today, many people eat out at least once a week.

In the past, traditional steakhouses were very popular places, but now many people prefer foreign food. Every British town has Indian and Chinese restaurants, and large towns have restaurants from many other countries too.

Pubs are also very popular. There are over 60,000 pubs in the UK (53,200 in England and Wales, 5,200 in Scotland and 1,600 in Northern Ireland). British people drink an average of 99.4 litres of beer every year. More than 80% of this beer is drunk in pubs and clubs.

The British and tea

The British population (over the age of ten) drinks about 200,000,000 cups of tea a day. That is an average of nearly 1,040 cups of tea a year for each person. Tea – mostly green tea from China – came to Britain in the late 1500s, but it was only for the very rich. It became cheaper about three hundred years later, when it was planted in India and later in Ceylon (Sri Lanka). People from all classes started drinking it. But some people thought that too much tea was bad for your health. So they started putting milk in it to make it healthier!

Afternoon tea, high tea, lunch and dinner

Afternoon tea is a small meal, not a drink. Now most ordinary British families do not have time for afternoon tea at home, but in the past it was a tradition. It became popular about hundred and fifty years ago, when rich ladies invited their friends to their houses for an afternoon cup of tea. They started offering their visitors sandwiches and cakes too. Soon everybody was enjoying this exciting new meal.

But the British working population did not have afternoon tea. They had a meal at about midday, and a meal after work, between five and seven o'clock. This meal was called 'high tea', or just 'tea'. Some families in Scotland and the north of England still have 'high tea' and some restaurants in these areas offer it too. High tea is a big meal with a main dish – meat or fish – followed by bread and butter and cakes. You drink lots of cups of tea with high tea.

Today most people have a meal between 12 and 2 p.m. In the past, this meal was called 'dinner' in working families. But now most people call it 'lunch'. 'Dinner' has become a bigger meal in the evenings.

Weekend Activities

What do British people like doing at weekends?

DIY and garden centres

Many people in Britain are very proud of their houses and gardens. They want their homes and gardens to look nice. Every British town has one or more DIY centres, like B & Q, and garden centres. They are like supermarkets for the home and garden. These places are very popular with British home-owners at weekends.

DIY centres sell things like wood for making shelves. Garden centres sell plants for the garden and things for the home too. People enjoy doing work on their home and garden. It is cheaper than employing a builder or gardener. But money is not the only reason why DIY and garden centres are so popular. You can get very good ideas there too. And DIY and gardening are fun!

A Nation of Animal Lovers

The British are traditionally a nation of animal lovers. This is clear from the large number of animal programmes on TV. There are programmes about wildlife in Britain and other countries, and about pets at home. There are programmes like Animal Hospital about sick animals and the working lives of animal doctors. Some programmes try to find new homes for unwanted or homeless animals. All these programmes are very popular.

There is a pet in nearly 50% of the 24.2 million homes in Britain.

Battersea Dogs' Home

Battersea Dogs' Home in London is a very famous home for unwanted dogs and cats. It was started in 1860 by Mrs Mary Teal because she was worried about all the homeless animals on the streets of London. The home has taken in 2,734,386 dogs. Since 1883, it has taken in cats too. In 1999, nearly 14,000 dogs and cats came to the home. By the end of the year, homes were found for 65% of these. The home even has its own magazine 'Paws'.

Crufts Dog Show

Crufts is a very popular dog show that takes place in Britain every March. It was started by Charles Cruft in 1891 as a way of selling a kind of dog food! For many years it was held in London, but in 1991 it moved to Birmingham. This year 25,000 dogs are taking part in Crufts. Over 100,000 people visit Crufts each year.

Evenings Out

The Theatre

There are 300 professional theatres in Britain. Some are owned privately, but most are not. Every large town in Britain has at least one theatre. London has about a hundred. Famous London theatres are the Royal National Theatre, the Barbican Centre and the Royal Court Theatre. The average number of people at each play in 1998 was 744.

There are some excellent British actors, like Derek Jacobi and Peter O'Toole, and actresses, like Helen Mirren and Diana Rigg. Tom Stoppard is a very good

modern writer of plays. Shakespeare's plays are still very popular. Many British plays move successfully to other countries. But the world's longest running play of any kind is Agatha Christie's murder mystery, *The Mousetrap*. This play, at St Martin's Theatre, London, is now in its forty-eighth year.

Cinema

Cinema is very popular in Britain. There are about 125 million cinema visits each year. Visitors paid more money to see *Titanic* than any other film. In one year it made £ 69 million in Britain.

The British are good at making amusing films. *The Full Monty* (1997) and *Four Weddings and a Funeral* (1994) were made by British companies and are the highest earning British films of all time. *The Full Monty* cost £ 1.6 million to make. It earned £ 161 million around the world. *Four Weddings* cost £2 million to make.

It earned £ 155 million. The third highest earning British film is *Bean: The Ultimate Disaster Movie* (1997) with Rowan Atkinson. This film made £ 146 million.

American film companies often make films in Britain. For example, *Shakespeare in Love* (Best Picture, 1999) was produced by an American company, but was made in Britain. It used mostly British actors and actresses like Ralph Fiennes and Judi Dench.

Musicals

The most famous British writer of musicals (musical plays) is Andrew Lloyd Webber. He has his own company, *The Really Useful Group Ltd*. Some of his musicals are *Jesus Christ Superstar* (1972), *Evita* (1976), *Cats* (1981), *Starlight Express* (1986) and *The Phantom of the Opera* (1986).

These have all been very popular and successful. *Cats* has played in 250 cities around the world. *Jesus Christ Superstar* has played in 15 countries. But the most successful musical is *The Phantom of the Opera*. Since it opened, over 52 million people have seen it.

2. Виконайте тест

1. The British cooking is ..... .
  - a. terrible in good restaurants and hotels;
  - b. the best in good restaurants and hotels;
  - c. not delicious in good restaurants and hotels;
  - d. in wrong places.
2. Today many people want food ..... .
  - a. ready-made from supermarkets;
  - b. to be not large;
  - c. to be quick and easy;
  - d. from fast food restaurants.
3. Every British town has ..... restaurants.
  - a. Indian and Chinese;
  - b. Italian and Indian;
  - c. Chinese and Japanese;

- d. Italian and French.
4. Some people thought that too much tea was ..... for your health.
- good;
  - healthy;
  - useful;
  - bad.
5. Afternoon tea is .....
- a small meal;
  - a drink;
  - a large meal;
  - not a small drink.
6. DIY and garden centres are so popular because .....
- it is more expensive than employing a builder or gardener;
  - you can make shelves;
  - the British like supermarkets;
  - you can get very good ideas there.
7. Battersea Dogs' Home is .....
- a very famous home for unwanted dogs and cats;
  - a very popular dog show;
  - a home for famous people's dogs and cats;
  - a place for selling a kind of dog food.
8. Every large town in Britain has .....
- has no theatre;
  - at least one theatre;
  - has about a hundred of theatres;
  - has a great amount of theatres.
9. Shakespeare in Love (Best Picture, 1999) was produced .....
- by a British company;
  - by an American company;
  - by a famous Ukrainian company;
  - by unknown company.
10. Andrew Lloyd Webber is .....
- the most famous British actor;
  - the most famous British composer;
  - the most famous British director;
  - the most famous British writer of musicals.
- 3. Знайдіть у тексті англійські еквіваленти таких слів та словосполучень:**
- такими різними цікавими способами;

- b) сильно змінитися;
- c) ласунка;
- d) клієнт;
- e) існувати;
- f) напівфабрикати;
- g) середній;
- h) старше 10 років;
- i) пропонувати;
- j) опівдень
- k) головна страва;
- l) пишатися;
- m) працевлаштувати;
- n) безпритульна тварина;
- o) п'єса;
- p) заробляти гроші.

4. Перекладіть речення українською мовою:

1. In 1988 the national average for each person was 352 grams of 'red' meat each week, but now it's less than 250 grams.
2. Can you imagine a pudding made mostly with bread and butter? It exists in British cooking – "Bread and Butter Pudding".
3. 'Ready-made' meals from supermarkets and Marks and Spencer and 'take-away' meals from fast food restaurants are very popular.
4. In the past, traditional steakhouses were very popular places, but now many people prefer foreign food.
5. It became cheaper about three hundred years later, when it was planted in India and later in Ceylon (Sri Lanka).
6. Some families in Scotland and the north of England still have 'high tea' and some restaurants in these areas offer it too.
7. Every British town has one or more DIY centres, like B & Q, and garden centres.
8. There are programmes about wildlife in Britain and other countries, and about pets at home. There are programmes like Animal Hospital about sick animals and the working lives of animal doctors.
9. Crufts was started by Charles Cruft in 1891 as a way of selling a kind of dog food!

5. Перекладіть речення англійською мовою:

1. Вони можуть приготувати овочі різними способами, але британці готують їх дуже довго і вони втрачають свій смак.

2. Смаки британців дуже змінилися.
3. Більшість британців – ласуни та ласунки.
4. Якщо ви почуваете себе стомленим, ви можете потелефонувати до ресторану і вони доставлять вам їжу додому.
5. Чай, здебільшого зелений чай з Китаю, потрапив до Британії наприкінці 1500 років і лише багаті люди могли його собі дозволити.
6. Заможні леді пропонували своїм відвідувачам сандвічі та тістечка до чаю.
7. Багато людей в Британії пишаються своїми будинками та садами.
8. Британцям дешевше виконувати роботу в саду чи будинку самостійно, аніж наймати будівельників або садівників.
9. Кожне велике місто має щонайменше один театр, у Лондоні їх близько ста.

ЛІНГВОГРАМАТИЧНИЙ КОМЕНТАР

Означальний займенник – other

an + other + <i>N</i> (one more)	I need another pencil (one more pencil). Мені потрібен ще один (будь-який) олівець.
the other + <i>N</i> (the last of the set)	I have two pencils. One pencil is blue, the other pencil is black (the last pencil present). У мене два олівця. Один олівець – блакитний, інший олівець – чорний.
other + <i>Ns</i> (some more)	I have enough pencils. I don't need other pencils (any more pencils). У мене достатньо олівців. Мені не потрібні інші (будь-які) олівці.
the other + <i>Ns</i> (the rest of the set)	I have five pencils. Two pencils are blue, the other pencils (all remaining) are green. У мене є п'ять олівців. Два олівця – блакитні, решта олівців – зелені.
Others (any other)	Some people like tea. Others prefer coffee. Деякі люди люблять чай. інші надають перевагу каві.
the others (the last of the set)	I have five pencils. Two pencils are mine, the others (all remaining) belong to my brother. У мене є п'ять олівців. Два належать мені, решта – моєму братові.

ЗАПАМ'ЯТАЙ!

the other day – днями

one way or another – так чи інакше

6. Доповни речення відповідною формою займенника other.

1. Have you told ..... about the meeting?
2. Would you like..... apple?

3. Have you read these two books yet? – I have read this one, but haven't read .....
4. Some of my friends learn German.learn French.
5. .... members of my family approve of my decision.
6. Of these two coats one is too tight, ... too loose.
7. We have already been to York, Leeds and ..... cities.
8. David passed the last exam ..... day.
9. Two of my classmates voted against the proposal, ... supported it.
10. We'll return to this discussion someday.
11. I advise you to read ..... book by this author.
12. There were so many people at the concert – Jane. Josh, Sue and .....

Тема 5: Traditions, customs, holidays in the UK. The British Year.

Мета: вивчення фактів щодо культури, історії, традицій, а також реалій країни, мова якої вивчається; читання текстів про звичаї і традиції Великобританії та передавати їх зміст іноземною мовою у власному мовленні.

Обсяг навчального часу: 6 годин.

1. Прочитати текст з метою отримання інформації.

The British Calendar

January

New Year's Eve: all over Britain on 31 December there are New Year celebrations. Most people see in the New Year with friends and relations. At midnight on New Year's Eve, everybody joins hands and sings Auld Lang Syne, a poem by the Scottish poet Robert Burns. In Scotland and the North of England, people go first footing. They call at friends' houses, trying to be the first person through the door after midnight. To symbolise good luck, the visitor carries a piece of coal and a glass of water.

New Year's Day: on New Year's Day (1 January) people make New Year's resolutions. They decide to do something to improve their lives. For example, people decide to give up smoking or go to the gym once a week.

February

Crufts Dog Show: dog breeders from all over the world bring their valuable dogs to take part in Crufts Dog Show in London. There are prizes for most breeds and one for the best dog, who is given the title Crufts Supreme Champion.

Saint Valentine's Day: Saint Valentine's Day is 14 February. People send a Valentine's card to someone they love, fancy, admire or secretly like. Usually you don't sign your name. The person who receives the card has to guess who sent it.

March

The Boat Race: this rowing race between the universities of Oxford and Cambridge has been held on the River Thames in London almost every year since 1836. The length of the course is miles (7.2 kilometres).

Pancake Day: Pancake Day, or Shrove Tuesday, is the day before Lent starts. Lent is a Christian fast which lasts for 40 days before Easter. Pancake Day is traditionally a day of celebration, the last day that you can eat what you want until

Easter. Pancakes are made of flour, eggs and milk: all things which should not be eaten during Lent. Nowadays people don't fast, but some people give up sweets or smoking.

April

April Fool's Day: April Fool's Day is 1 April. You can play jokes on people, even on teachers. When they discover the joke, you say, 'April Fool!'. You have to play the joke before 12 o'clock midday; otherwise the joke's on you.

Easter: schools close for two weeks at Easter. On Good Friday, people eat hot cross buns, which are small sweet rolls. They eat them toasted with butter. People give each other chocolate Easter eggs on Easter Sunday. The eggs are usually hollow and contain sweets.

The London Marathon: this is one of the biggest marathons in the world. Each year about 30,000 people start the race and about 25,000 finish. Some people take part to raise money for charity, often wearing costumes. There is also a race for people in wheelchairs.

May

May Day: in villages throughout Britain on 1 May you can see children dancing round the maypole and singing songs. It is a pagan festival to celebrate the end of winter and welcome summer.

FA (Football Association) Cup Final: this is the biggest day in the football calendar. Two English football clubs play to win the FA Cup. The match takes place at Wembley Stadium in London. Scotland has its own FA Cup Final, played at Hampden Park in Glasgow.

Chelsea Flower Show: this is Britain's most important flower and garden show. Thousands of people come to see the prize flowers and specially built gardens.

June

Trooping the Colour: this is the second Saturday in June and celebrates the Queen's official birthday (her real birthday is 21 April). She watches a parade of hundreds of soldiers. There is lots of marching, military music and the soldiers are dressed in colourful uniforms.

July

Wimbledon: this is one of the four great world tennis championships and the only one which is played on grass. It is held in the last week of June and the first week of July at Wimbledon in south-west London.

Henley Regatta: this is the largest rowing competition in Britain. It is held at Henley-on-Thames, where the Thames runs in a straight line for over two kilometres and makes it an ideal place for rowing. The regatta, or boat racing competition, has been held there almost every year since 1839.

Saint Swithin's Day: it is said that if it rains on Saint Swithin's Day, 15 July, it will rain for 40 days afterwards.

August

Notting Hill Carnival: the last weekend in August there is a big carnival at Notting Hill in west London. People who take part dress up in fabulous costumes.

Steel bands play African and Caribbean dance music and people dance and blow whistles. It's the biggest carnival outside Brazil.

The Proms: this is a popular series of classical music concerts. The season lasts seven weeks and there are concerts every night. Most of the concerts are performed at the Royal Albert Hall, in London. A lot of people like to go to the Last Night of the Proms. The orchestra plays popular tunes. People sing along and wave flags.

September

Blackpool Illuminations: every year 16 million visitors go to the holiday resort of Blackpool. When summer ends there are still things to see. From 1 September to 1 November, the promenade has a special illuminated display at night. The theme of the display changes every year.

Harvest Festivals: in the autumn, harvest festivals are held. This is a Christian festival and churches are decorated with fruit, vegetables and flowers that people bring. Traditionally, the festival was held to say thank you to God for a good harvest.

November

Guy Fawkes' Night (Bonfire Night): Guy Fawkes is Britain's most famous terrorist. On 3 November 1605, Guy Fawkes planned to blow up the Houses of Parliament and the King of England, James I. The plot was discovered and Guy Fawkes was hanged.

Every year on 5 November, people celebrate by setting off fireworks. They also make models of Guy Fawkes and bum them on big bonfires.

December

Pantomimes: these are plays put on before Christmas, usually for children. They are based on fairy tales, such as Cinderella or Aladdin, and mix comedy, song and dance. Christmas cards: most people send Christmas cards to their friends and relations. Some shops sell charity cards and the profits made from selling these cards go to good causes.

Christmas Day: the most important day of the holiday is 25 December, or Christmas Day. Children wake up early to find a stocking full of small presents on their bed. Other presents, opened when everyone is together, are arranged around the Christmas tree, which is usually decorated with multicoloured lights.

A traditional Christmas dinner includes roast turkey, roast potatoes and brussel sprouts, followed by Christmas pudding.

Boxing Day: this is 26 December. It is usually spent in front of the TV recovering from Christmas Day.

2. Знайдіть у тексті англійські еквіваленти таких слів та словосполучень:

- a) опівночі;
- b) символізувати вдачу;
- c) покращувати життя;
- d) дорогоцінні собаки;
- e) захоплюватися;

- f) здогадатися;
- g) піст;
- h) кинути палити;
- i) пожартувати;
- j) благодійність;
- k) люди на візках;
- l) язичницький фестиваль;
- m) врожай;
- n) змова.

3. Перекладіть подані слова та розподіліть їх відповідно до свята.

hot cross buns, charity cards, chocolate eggs, church service, coloured lights and decorations, presents, stockings, Pantomimes hold hands and sing, at midnight, turkey, 'Auld lang syne', snow

Christmas	New Year	Easter

4. Перекладіть речення українською мовою:

1. At midnight on New Year's Eve, everybody joins hands and sings Auld Lang Syne, a poem by the Scottish poet Robert Burns.
2. dog breeders from all over the world bring their valuable dogs to take part in Crufts Dog Show in London.
3. Pancake Day is traditionally a day of celebration, the last day that you can eat what you want until Easter.
4. You have to play the joke before 12 o'clock midday; otherwise the joke's on you.
5. Some people take part to raise money for charity, often wearing costumes.
6. Henley Regatta: this is the largest rowing competition in Britain. It is held at Henley-on-Thames, where the Thames runs in a straight line for over two kilometres and makes it an ideal place for rowing.
7. From 1 September to 1 November, the promenade has a special illuminated display at night.

5. Перекладіть речення англійською мовою:

1. Гості приносять до будинку вуглинка та склянку води, що символізує вдачу.

2. На новий рік люди приймають рішення кинути палити або почати відвідувати спортзал, щоб покращити своє життя.
  3. Перегони на човнах між університетами Оксфорда та Кембриджа проводяться на річці Темза в Лондоні майже кожного року, починаючи з 1836 року.
  4. На Великдень люди дарують один одному шоколадні яйця, які містять солодощі всередині.
  5. Майське свято – це язичницький фестиваль, на якому святкують кінець зими та вітають початок літа.
  6. Говорять, якщо на день Святого Суизина йде дощ, буде дощити ще 40 днів.
  7. Фестиваль урожаю – це християнське свято і церкви прикрашають фруктами, овочами та квітами, які принесли люди.
  8. Змову було розкрито і Гай Фокса повісили.
  9. Деякі магазини продають благодійні листівки та отримані кошти витрачають на добрі справи.
- 6. Дайте відповіді на питання:**
1. Describe how you usually celebrate New Year. Describe what you wear, what you eat, who you meet and what you do.
  2. Does your country celebrate Pancake Day, Mardi Gras or Carnival? What do you do?
  3. How do you celebrate Easter? Describe what you wear, what you eat and who you meet.
  4. Make a calendar for an English-speaking friend to show what happens in your country in May, June, July and August. Explain what happens at each event and why.
  5. What type of fruit and vegetables do you associate with a harvest festival?
  6. Which month of the year would you prefer to visit Britain? Why?

ЛІНГВОГРАМАТИЧНИЙ КОМЕНТАР
Prepositions of Time (Прийменники часу)

AT	IN	ON
at 8:20 at Christmas/Easter at midnight at the weekend at night at noon	in the morning/night in November (months) in summer (seasons) in 2005 (years) in the 20 century	on Sunday(days) on Monday morning on January 3(dates) on a summer night on a cold day on a summer night

7. Доповніть речення прийменниками **at, in, on**.

1. I don't get up so early ..... Sunday.
2. Our city is especially beautiful ..... spring.
3. The expedition departed ..... May 8, ... 1956.
4. Coach tours gained popularity ..... the 19th century.
5. We always play tennis ..... weekends.
6. Can he have come home ..... midnight?
7. Fred called on me ..... Friday morning.
8. This year I was on holiday ..... May.
9. School begins ..... half ..... 8.
10. Before the exams Sheila had to study even ..... night.

Тема 6: System of education in the UK

Мета: вивчити ключові поняття британської освітньої системи, аналізувати шкільну програму різних ступенів навчання, здійснювати порівняльний аналіз британської та української освітніх систем.

1. Прочитати текст з метою отримання інформації.

Secondary school

Most secondary schools in Britain are comprehensive schools: state schools, which take children of all abilities. About six per cent of students go to grammar schools, state schools which take only students who pass an examination at the age of eleven.

About seven per cent of students go to private schools. These schools do not receive any money from the state: parents pay for their children to go to school instead. The most expensive private schools are called public schools. Most of these are single-sex boarding schools and students can live there during term-time.

The National Curriculum

In 1988, for the first time in British history, a National Curriculum was introduced. The National Curriculum tells pupils which subjects they have to study, what they must learn and when they have to take assessment tests.

Between the ages of 14 and 16, pupils study for their GCSE (General Certificate of Secondary Education) exams. Pupils must take English Language, Maths, and Science for GCSE, as well as a half GCSE in a foreign language and Technology. In addition, they must also be taught Physical Education, Religious Education and Sex Education, although they do not take exams in these subjects.

At the age of 16, pupils can leave school. If pupils stay on, they usually take A (Advanced) levels, AS (Advanced Supplementary) levels or GNVQs (Greater National Vocational Qualifications). It is quite common to combine, for example, two A levels with one AS level, or one A level with one GNVQ.

Pupils taking A levels study traditional subjects, such as French, Physics or History. To go to university, pupils usually need two or three A levels.

AS levels are the same standards as A levels, but only half the content: AS-level German pupils take the A-level German Language exam, but do not take the A-level German Literature exam.

GNVQs are vocational qualifications. Pupils usually take one GNVQ in subjects such as Business, Leisure and Tourism, Manufacturing, and Art and Design. One GNVQ (at advanced level) is equal to two A levels.

Universities and colleges

Most big towns in Britain have both a university and a college of higher education. There are 91 universities in Britain and 47 colleges of higher education. Universities offer three- and four-year degree courses; colleges of higher education offer both two- year HND (Higher National Diploma) courses, as well as degree courses.

A degree is the qualification you get from university when you pass your final exams. You are then awarded a BA (Bachelor of Arts), BSc (Bachelor of Science) or Bed (Bachelor of Education).

Undergraduates, students who are studying for degrees, go to large formal lectures, but most of the work takes place in tutorials: lessons in groups of ten or more when the students discuss their work with the lecturer.

Getting into university

Only 25 per cent of the student population goes on to higher education. Competition to get into one of Britain's universities is fierce and not everyone who gets A levels can go. Students usually need three A levels to go to university and grades at A level go from A, the highest grade, to E.

Students apply to universities months before they take their A-levels. The students are given a personal interview and the universities then decide which students they want. They offer them a place which depends on A-level results. The more popular the university, the higher the grades it will ask for. Miriam is worried because she has not got the results the university wants. She must now try to get a place at another university or college before the new term starts in early October.

Living at university

Most British students choose to go to university a long way from their home town: university is seen as a time to be independent, to live away from home and develop new interests.

British students do not have to pay to go to university, but do need money to live away from home while they are studying. Some students whose parents do not earn a lot of money are given a grant (money) from the local education authority. If students do not get a grant, parents are expected to pay for their children. Some students borrow money from the bank which must be paid back after they leave university. In theory, the grant pays for rent, food, books, transport and socializing. In fact, the grant is not a lot of money. Students used to work during the holidays to earn more money, but it is now difficult to find such jobs. The result is that more students are dropping out, failing to finish their courses.

Training

Not all students study full-time at university or college. Many people combine their studies with work. Some companies release their staff for training one or two days a week or for two months a year. Large companies often have their own in-house training schemes.

The British government is very enthusiastic about such training schemes, in particular because so few people go to university. It wants at least half the workforce to have a formal professional qualification by the year 2000.

If you are unemployed, there are two forms of training schemes: employment training for people who have been out of work for a long time and Youth Training Schemes for school leavers who cannot find a job.

2. Знайдіть у тексті англійські еквіваленти таких слів та словосполучень:

- a) загальноосвітня школа;
- b) скласти екзамен;
- c) школа-інтернат;
- d) закінчити школу;
- e) ступінь;
- f) бакалавр;
- g) заняття в коледжі або університеті;
- h) залежати від результатів екзамену;
- i) стипендія;
- j) брати гроші в позику;
- k) безробітній.

3. Перекладіть речення українською мовою:

1. About six per cent of students go to grammar schools, state schools which take only students who pass an examination at the age of eleven.
2. Most public schools are single-sex boarding schools and students can live there during term-time.
3. The National Curriculum tells pupils which subjects they have to study, what they must learn and when they have to take assessment tests.
4. To go to university, pupils usually need two or three A levels.
5. Undergraduates, students who are studying for degrees, go to large formal lectures, but most of the work takes place in tutorials: lessons in groups of ten or more when the students discuss their work with the lecturer.
6. Students apply to universities months before they take their A-levels.
7. Students used to work during the holidays to earn more money, but it is now difficult to find such jobs. The result is that more students are dropping out, failing to finish their courses.

8. The British government is very enthusiastic about such training schemes, in particular because so few people go to university.

4. Перекладіть речення англійською мовою:

1. Більшість шкіл у Британії є загальноосвітніми – державні школи, які приймають учнів з різними здібностями.
2. Приватні школи не отримують коштів від держави, натомість батьки платять за навчання своїх дітей.
3. У віці 16 років учні можуть закінчити школу.
4. Конкурс на вступ до університету дуже суворий і не кожен може до них потрапити.
5. Чим популярнішим є університет, тим вищих екзаменаційних балів він вимагає.
6. Не всі студенти навчаються на денній формі в університеті.

5. Заповніть пропуски в тексті поданими словами:

uniform, private, public, GCSE, packed, year, strict, mixed, hockey, vegetarian, boarding

Sarah goes to a large comprehensive school in North London. Her parents could pay for her to go to a ..... school, but they don't agree with ..... education. Sarah is happy at her school. She is 16 and in the fifth ..... studying for her ..... exams. She says herself that if she were at a ..... school, she would miss her parents a lot. She prefers to be able to go home at night. She takes a ..... lunch with her. She doesn't like the school meals and she's a ..... so she prefers to take her own lunch. The school she goes to is not very ..... but they have to wear a red and grey ..... . Sarah thinks this is a waste of money and she would rather wear her own clothes. Her school is ..... , but she has not got a boyfriend there at the moment because she says she's too busy with her studies. She likes sport and she is the captain of the ..... team.

6. Дайте відповіді на питання:

1. List the different things you can do in your country when you leave school.
2. Read the text again and list the different things you can do in Britain when you leave school.
3. Give one advantage of going to university or college in Britain.
4. Give one advantage of training schemes in Britain.
5. Can students in Britain choose which university they go to?
6. If you got good grades at A level, but you did not get a grant and your parents refused to give you any money, what would you do?
7. If you did not get good grades at A level, what would you do?

ЛІНГВОГРАМАТИЧНИЙ КОМЕНТАР
Infinitive (Інфінітив)

The to-infinitive is used	The infinitive without to is used
<p>1. After verbs to express purpose <i>She went out to buy some milk.</i></p> <p>2. After certain verbs (advise, agree, appear, decide, expect, hope, promise, refuse etc) <i>He promised to be back at 10 o'clock.</i></p> <p>3. After certain adjectives (angry, happy, glad etc) <i>She was glad to see him.</i></p> <p>4. After question words (where, how, what, who, which, but not after “why”) <i>Has she told you where to meet them?</i> But: <i>Why leave so early?</i></p> <p>5. After would like/would love/would prefer <i>I'd love to go for a walk.</i></p> <p>6. After nouns <i>It's a pleasure to work with you.</i></p> <p>8. After too/enough constructions <i>He's too short to reach the top shelf.</i> <i>He isn't tall enough to reach the top shelf.</i></p> <p>8. With it + be + adjective (+of + object) <i>It is nice of him to have given me a kitten for my birthday.</i></p>	<p>1. After modal verbs can /may /must /should <i>You must be back at 12 o'clock.</i></p> <p>2. After had better/would rather <i>I'd rather stay in tonight.</i></p> <p>3. After make/let/see/hear/feel/have + object <i>Mum let me watch TV.</i> <i>I made him apologize.</i> But: in the passive form, be made/be heard/be seen + to -infinitive <i>He was made to apologize.</i></p> <p>4. Help is followed by a to-infinitive or an infinitive without to. <i>She helped me (to) wash the dishes.</i></p> <p>5. If two infinitives are joined by “and”, the “to” of the second infinitive can be omitted <i>I want to eat something and (to) have a rest.</i></p>

Ing-forms (Герундій)

1) as a noun:

***Eating** vegetables is good for your health.*

2) after certain verbs (admit (to), avoid, consider, continue, delay, deny, enjoy, escape, excuse, fancy, finish, forgive, imagine, involve, keep (continue), look forward to, mention, mind, miss, object to, postpone, practise, prevent, report, resist, risk, save, stand, suggest, understand etc):

*He objected **to restoring** the painting.*

3) after love, like, dislike, hate, enjoy, prefer (to express general preference):

*He likes **cooking**.*

Запам'ятай: like + to V – it's a good idea; it's useful; it's the right thing to do:

*I like **to eat** a healthy breakfast.*

4) after certain phrases (I'm busy, it's no use, it's (no) good, it's (not) worth, what's the use of, can't help, there's no point (in), can't stand, be/get used to, be/get accustomed to, have difficulty (in)):

*It's no use **complaining**.*

5) after go for physical activities:

*They go **skiing** every winter.*

6) after spend/waste time:

*He wasted his time **playing** video games.*

7) after prepositions:

*He entered without **knocking** at the door.*

8) after see, hear, listen, watch, feel to express an incomplete action, an action in progress or a long action:

*I saw Kate **painting** the kitchen. (I saw Kate in the middle of painting. I saw Kate when she was painting the kitchen. I didn't wait until she had finished.) (Я бачив, як Кейт фарбувала кухню.)*

Запам'ятай: see, hear, listen, watch, feel + V to express a complete action, something that one saw or heard from beginning to end

*I watched Kate **paint** the kitchen. It took her two hours. (I saw the whole action from beginning to end.) (Я бачив, як Кейт пофарбувала кухню.)*

7. Доповніть текст правильною формою поданих дієслів:

do, be, go, study, get, spend, improve, benefit

A Homework Evaluation the Kids Are Going to Love

Some children do too much homework. According to data from the US Department of Education, if you spend more than two hours (a) **doing** your homework, it can be bad for your marks.

Researchers looked at the maths scores of students in the eighth grade and the amount of homework they did. Then the results were compared with similar studies of homework in other countries. They expected the results (b) ..... similar around the world but they weren't.

In the US scores are best for students when they do about one hour of homework each night. When they keep (c) ..... longer than two or more hours their marks begin to fall.

In Japan when students study for more than two hours their marks start (d) ..... down – but only slightly.

Canadian students seem (e) ..... from between one and two hours of homework – but when they do more, they don't manage (f) ..... their results. They are about the same as when they work for only one hour!

German students get higher marks when they do two to three hours homework a night, but risk (g) ..... lower scores when they do three or more hours.

The conclusion seems to be that you should avoid (h) ..... too much time on your homework!

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
із навчальної дисципліни

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО

здобувачів ступеня вищої
освіти магістр

спеціальності 013 Початкова освіта

спеціалізації «Англійська мова»

Укладач:

кандидат педагогічних наук,
старший викладач
Бескорса О.С.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство» здійснюється у вигляді поточного контролю знань здобувачів та оцінювання самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої навчальної програми.

Поточний контроль знань здобувачів із навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство» проводиться за такими формами:

б) під час практичних занять:

- опитування з теоретичного матеріалу;
- оцінка виконання практичних вправ та завдань під час заняття;

в) за результатами виконання завдань самостійного опрацювання (індивідуальних завдань):

- оцінка виконання домашніх завдань під час заняття;
- оцінка складання лінгвокраїнознавчих коментарів;
- укладання глосаріїв, що містять фонову лексику, національні реалії тощо.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачів, із розподілом за темами

Тема	Лекції		Практичні (семінарські, лабораторні) заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	1	5	4	1	1
Т 2	1	1	5	4	2	1
Т 3	1	0,5	5	4	1	1
Т 4	1	0,5	5	4	1	1
Т 5	1	0,5	5	4,5	1	1
Т 6	1	0,5	5	4,5	1	1
Т 7	1	0,5	5	4,5	1	1
Т 8	1	0,5	5	4,5	1	1
Т 9	–	–	2	2	1	1
Разом	8	5	42	36	10	9

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань здобувачів у процесі практичного заняття виставляється за такими критеріями:

- під час опитувань – за повну і ґрунтовну відповідь на задане запитання з теми заняття;

- під час тестування – за правильні відповіді на всі запитання тесту з теми заняття;

- у процесі виконання практичних вправ і завдань – за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання лінгвокраїнознавчої термінології та реалізацію її в мовленні.

Унаслідок невиконання окремих критеріїв із тієї чи іншої форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачеві, може бути знижена:

- за неповну відповідь – 0,5 бала;
- за кожну неправильну відповідь – 0,5 бала;
- за невчасне виконання індивідуальної роботи – 0,5 бала;
- за недостовірність поданої інформації – 0,5 бала;
- за недостатнє розкриття теми – 0,5 бала.

Результати поточного контролю знань здобувачів (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у кінці кожного заняття до відома всіх здобувачів і проставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять студентів». Кількість балів за результатами оцінювання під час заняття записуються в стовпчик, у якому відмічається присутність здобувачів на занятті; кількість балів за результатами самостійної роботи (за виконання домашніх чи індивідуальних завдань) – у стовпчику поряд.

A – оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, наявного в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку та розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;

BC – оцінка «добре» (89-75 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності;

DE – оцінка «задовільно» (60-74 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, недостатньо аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень під час виконання практичних завдань;

FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (26-59 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань;

F – оцінка «неприйнято» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися під час виконання практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.